

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU
SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Split, listopad 2014.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	3
a) Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka	4
- Planovi gospodarenja otpadom	4
- Sustav odvojenog prikupljanja otpada	7
b) Razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom	14
c) Smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta	17
d) Informacijski sustav gospodarenja otpadom	27
e) Edukacija o gospodarenju otpadom	29
f) Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom	30
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	34
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	37

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/13-10/15
URBROJ: 613-19-14-167

Split, 6. listopada 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM
NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Splitsko-dalmatinske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 17. prosinca 2013. do 6. listopada 2014.

Revizijom su obuhvaćene jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Splitsko-dalmatinske županije (županija, 16 gradova i 39 općina), koje su utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13). Splitsko-dalmatinska županija ima 368 naselja. Površina županije je 14 045 km² od čega se na kopno odnosi 4 540 km², a na more 9 505 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., Splitsko-dalmatinska županija ima 454 798 stanovnika, 156 080 kućanstava i 255 056 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti gospodarenja otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Splitsko-dalmatinske županije su aktivnosti tijela nadležnih za uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području spomenutih jedinica.

Ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti provedbu planova gospodarenja otpadom
- ocijeniti uspostavu sustava odvojenog skupljanja otpada
- ocijeniti aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
- ocijeniti provedbu sanacija i zatvaranja odlagališta
- ocijeniti informacijski sustav gospodarenja otpadom
- ocijeniti edukaciju o gospodarenju otpadom te
- ocijeniti nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Splitsko-dalmatinske županije.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno razdoblje od donošenja Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine (Narodne novine 85/07, 126/10 i 31/11) (dalje u tekstu: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske), odnosno od srpnja 2007. do konca prosinca 2013.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i obavljanja pripremnih radnji za obavljanje revizije učinkovitosti je analizirana zakonska regulativa, planovi gospodarenja otpadom, izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, podaci Agencije za zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Agencija) i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi o gospodarenju otpadom, Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, interni akti te stručni članci
- analiziran je plan gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije i planovi gospodarenja otpadom gradova i općina na području Splitsko-dalmatinske županije te izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom
- analizirana su izvješća Agencije i Fonda
- analizirani su upitnici te provjerene odluke, planovi i druga izvješća
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te internih akata
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama te
- pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Splitsko-dalmatinske županije, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa, a tijekom revizije su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Je li Splitsko-dalmatinska županija donijela plan gospodarenja otpadom u skladu sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Jesu li gradovi i općine na području Splitsko-dalmatinske županije donijeli planove gospodarenja otpadom te jesu li usklađeni sa županijskim planom?
- Provode li se planovi gospodarenja otpadom te prati li se njihova provedba?
- Provode li se mjere odvojenog skupljanja otpada?
- Provode li se aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te provode li se u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Provode li se sanacije i zatvaranja odlagališta te provode li se u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Je li uspostavljen kvalitetan informacijski sustav za praćenje podataka u okviru sustava gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije?
- Provodi li se edukacija o gospodarenju otpadom?
- Je li uspostavljen nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije i planova gospodarenja otpadom gradova i općina na području Splitsko-dalmatinske županije?

GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Sustav gospodarenja otpadom na području Splitsko-dalmatinske županije se, do konca 2013., temeljio na odredbama Zakona o otpadu (Narodne novine 178/04, 153/05, 111/06, 60/08 i 87/09), Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13), Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05) (dalje u tekstu: Strategija), Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, županijskom planu gospodarenja otpadom te gradskim i općinskim planovima gospodarenja otpadom.

Svrha Strategije donesene u 2005., bila je uspostaviti okvir unutar kojeg će Republika Hrvatska smanjiti količinu otpada kojeg proizvodi, a proizvedenim otpadom održivo gospodariti. Određeni su strateški ciljevi gospodarenja otpadom: izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na mjestu nastanka, razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta, doprinos zaposlenosti u Republici Hrvatskoj te edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom. Navedeni strateški ciljevi se ostvaruju putem planova gospodarenja otpadom, a učinkovitost se nadzire putem utvrđenih pokazatelja za područje otpada. Prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, donesenom u srpnju 2007., osnovna zadaća navedenog Plana je organizirati provedbu glavnih ciljeva Strategije postavljene od 2005. do 2025., putem uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta, sanacije „crnih točaka“, razvoja i uspostave regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom te uspostave potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Navedenim Planom je određen vremenski okvir uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom i donošenja županijskih planova do konca 2007., regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom do konca 2011. te nadzor nad provedbom Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i godišnje izvještavanje do konca 2015.

Zakon o otpadu je prestao važiti u srpnju 2013. stupanjem na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, kojim su u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene direktive Europske unije u vezi sprječavanja i kontrole onečišćenja, odlaganja otpada, postupanja s pojedinim vrstama otpada te uspostavljena pravila i metode izračuna za provjeru poštivanja ciljeva. Prema odredbama navedenog Zakona, prioritet je sprječavanje nastanka otpada, zatim priprema za ponovnu uporabu, recikliranje i drugi postupci oporabe, poput energetske oporabe te na koncu zbrinjavanje otpada. Uvodi se primarna selekcija otpada na kućnom pragu te naplata po količini preuzetog otpada ili obujmu posude. Gradovi i općine su odgovorni za smanjenje količine odloženog otpada i smanjenje količine odloženog biorazgradivog otpada.

a) Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka

Strateški cilj izbjegavanja nastajanja i smanjivanja količine otpada na mjestu nastanka i otpada koji se mora odložiti uz materijalnu i energetske oporabu otpada je planirano ostvariti putem čistije proizvodnje, planovima gospodarenja otpadom, utvrđivanjem stvarnog stanja i raspoloživih postrojenja za gospodarenje otpadom, praćenjem stanja i količine odloženog otpada, uvođenjem sustava odvojenog skupljanja i naplate komunalnog otpada prema količini, edukacijom javnosti te institucionalnim jačanjem.

- Planovi gospodarenja otpadom

Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije je u veljači 2008. donijela Plan gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije za razdoblje od 2007. do 2015. Navedeni Plan sadrži sve elemente propisane odredbom članka 10. Zakona o otpadu te je objavljen u službenom glasniku Splitsko-dalmatinske županije 14. veljače 2008. i dostavljen Agenciji.

Prema odredbi članka 99. Zakona o otpadu, županijski plan gospodarenja otpadom je trebao biti donesen do 1. listopada 2005., a prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske do konca 2007. Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, od srpnja 2013. županije više nemaju obvezu donošenja plana gospodarenja otpadom, ali postojeći županijski planovi ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni.

Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije za razdoblje od 2007. do 2015. su predviđena financijska sredstva za provedbu mjera u gospodarenju otpadom (četiri faze) u vrijednosti 1.143.500.000,00 kn (tehnička dokumentacija 35.000.000,00 kn, centar gospodarenja otpadom 504.000.000,00 kn, odvojeno skupljanje otpada 66.000.000,00 kn i sanacija odlagališta 538.500.000,00 kn). Planirani izvori financiranja su sredstva državnog proračuna (Fonda), županijski proračun, gradski i općinski proračun, sredstva fondova Europske unije, krediti poslovnih banaka te druga sredstva.

U navedenom planu je predviđena obveza da se sveukupno stanovništvo obuhvati organiziranim skupljanjem otpada do konca 2009. te je predviđena izgradnja reciklažnih dvorišta, skupljanje metalnog otpada, recikliranje građevinskog materijala, biokompostana i izgradnja centra gospodarenja otpadom s pretovarnim stanicama u 2010.

U tablici broj 1 se daju podaci o planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije.

Tablica broj 1

Podaci o planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Plan gospodarenja otpadom			
		Izrađen (DA/NE)	Datum usvajanja	Razdoblje za koje je donesen	Objavljen u službenom glasilu (DA/NE)
1	2	3	4	5	6
1.	Grad Hvar	DA	19. kolovoza 2008.	2008.-2015.	DA (5/08)
2.	Grad Imotski	NE	-	-	-
3.	Grad Kaštela	DA	31. ožujka 2009.	8 godina	DA (3/09)
4.	Grad Komiža	DA	8. rujna 2010.	2010.-2017.	DA (7/10)
5.	Grad Makarska	NE	-	-	-
6.	Grad Omiš	DA	29. prosinca 2010.	2011-2019.	DA (15/10)
7.	Grad Sinj	DA	26. ožujka 2009.	8 godina	DA (2A/09)
8.	Grad Solin	DA	26. lipnja 2014.	2014.-2020.	DA (6/14)
9.	Grad Split	DA	2. lipnja 2008.	2008.-2015.	DA (18/08)
10.	Grad Stari Grad	DA	4. prosinca 2008.	8 godina	DA (7/08)
11.	Grad Supetar	DA	5. svibnja 2014.	2013.-2019.	DA (7/14)
12.	Grad Trilj	DA	20. lipnja 2012.	2011.-2015.	DA (2/12)
13.	Grad Trogir	DA	-	2010.-2017.	-
14.	Grad Vis	DA	28. lipnja 2010.	-	DA (8/10)
15.	Grad Vrgorac	DA	7. listopada 2008.	2008.-2015.	DA (9/08)
16.	Grad Vrlika	DA	11. ožujka 2010.	do 2015.	DA (1/10)
17.	Općina Baška Voda	DA	1. lipnja 2011.	2010.-2017.	DA (6/11)
18.	Općina Bol	DA	8. ožujka 2010.	8 godina	DA (1/10)
19.	Općina Brela	NE	-	-	-
20.	Općina Cista Provo	DA	14. ožujka 2011.	2009.-2017.	DA (1/11)
21.	Općina Dicmo	NE	-	-	-
22.	Općina Dugi Rat	DA	27. listopada 2010.	2010.-2018.	DA (11/10)
23.	Općina Dugopolje	DA	11. ožujka 2011.	2011.-2018.	DA (1/11)
24.	Općina Gradac	DA	14. svibnja 2014.	2014.-2019.	DA (9/14)
25.	Općina Hrvace	DA	17. listopada 2011.	8 godina	DA (3/11)
26.	Općina Jelsa	DA	17. ožujka 2011.	2011.-2019.	DA (4/11)
27.	Općina Klis	DA	13. veljače 2014.	2013.-2019.	DA (1/14)
28.	Općina Lećevica	DA	31. prosinca 2009.	2009.-2017.	DA (3/10)
29.	Općina Lokvičići	DA	16. svibnja 2011.	2010.-2018.	DA (3/11)
30.	Općina Lovreć	DA	18. ožujka 2010.	2010.-2018.	DA (1/10)
31.	Općina Marina	DA	15. prosinca 2008.	2008.-2015.	DA (20/08)
32.	Općina Milna	DA	20. listopada 2010.	do 2015.	DA (10/10)
33.	Općina Muć	DA	3. ožujka 2010.	2009.-2017.	DA (4/10)
34.	Općina Nerežišće	NE	-	-	-
35.	Općina Okrug	DA	28. rujna 2010.	2010.-2018.	DA (13/10)
36.	Općina Otok	DA	11. prosinca 2009.	2009.-2017.	DA (11-a/09)
37.	Općina Podbablje	DA	prosinac 2009.	2009.-2017.	NE
38.	Općina Podgora	DA	18. listopada 2010.	2010.-2018.	DA (12/10)
39.	Općina Podstrana	DA	29. travnja 2011.	2011.-2019.	DA (9/11)
40.	Općina Postira	DA	1. rujna 2009.	do 2015.	DA (5/09)
41.	Općina Prgomet	DA	2009.	od 3 do 5 godina	DA (3/09)
42.	Općina Primorski Dolac	DA	23. listopada 2009.	2008.-2015.	DA (13/09)
43.	Općina Proložac	DA	30. listopada 2010.	2010.-2018.	DA (4/10)
44.	Općina Pučišća	DA	25. studenog 2009.	do 2015.	DA (6/09)
45.	Općina Runovići	DA	23. prosinca 2013.	2014.-2018.	DA (2/13)

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Plan gospodarenja otpadom			
		Izrađen (DA/NE)	Datum usvajanja	Razdoblje za koje je donesen	Objavljen u službenom glasilu (DA/NE)
46.	Općina Seget	NE	-	-	-
47.	Općina Selca	NE	-	-	-
48.	Općina Sućuraj	DA	15. rujna 2008.	2008.-2015.	DA (8/08)
49.	Općina Sutivan	DA	7. prosinca 2010.	do 2015.	DA (8/10)
50.	Općina Šestanovac	DA	23. prosinca 2008.	8 godina	DA (4/10)
51.	Općina Šolta	DA	28. prosinca 2011.	2011.-2019.	DA (11/11)
52.	Općina Tučepi	DA	19. svibnja 2010.	2010.-2018.	-
53.	Općina Zadvarje	DA	27. studenog 2010.	2010.-2018.	DA (6/10)
54.	Općina Zagvozd	DA	21. kolovoza 2009.	2009.-2017.	DA (3/09)
55.	Općina Zmijavci	DA	1. studenog 2010.	2010.-2018.	DA (2/10)

Plan gospodarenja otpadom je donijelo 48 jedinica lokalne samouprave (14 gradova i 34 općine), od čega je 47 jedinica usvojilo navedene planove (13 gradova i 34 općine). Gradovi Imotski i Makarska te općine Brela, Dicmo, Nerežišće, Seget i Selca nisu donijele planove gospodarenja otpadom.

Planovi gospodarenja otpadom nisu doneseni u propisanom roku. Jedna jedinica lokalne samouprave (Grad Vis) planom gospodarenja otpadom nije utvrdila razdoblje za koje se plan donosi, sedam jedinica lokalne samouprave (gradovi Trilj i Vrlika te općine Milna, Postira, Prgomet, Runovići i Sutivan) su donijele plan gospodarenja otpadom za razdoblje kraće od šest godina, dvije jedinice lokalne samouprave (Grad Trogir te Općina Gradac) su izradile planove gospodarenja otpadom koje nije usvojilo predstavničko tijelo, a dvije jedinice lokalne samouprave (općine Podbablje i Tučepi) nisu objavile plan gospodarenja otpadom u službenom glasilu.

Planovi gospodarenja otpadom sadrže sve elemente propisane odredbom članka 11. Zakona o otpadu i usklađeni su s Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije. Prema odredbi članka 11. Zakona o otpadu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave je trebalo donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje osam godina s propisanim elementima i objaviti ga u službenom glasilu, a prema odredbi članka 100. istog Zakona trebalo ga je donijeti do 30. prosinca 2005. Prema odredbama članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave treba donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina te ga objaviti u službenom glasilu. Navedeni plan treba sadržavati analizu, ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno skupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva, podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom, podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju, mjere potrebne za ostvarivanje smanjivanja ili nastanka otpada uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada, opće mjere za gospodarenje otpadom, o opasnom otpadu i posebnim kategorijama otpada, mjere prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada, mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada, popis projekata važnih za provedbu odredbi plana gospodarenja otpadom, organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom te rokove i nositelje izvršenja plana.

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, postojeći županijski, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom doneseni na temelju Zakona o otpadu do dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Također, predlaže se predstavničkim tijelima usvajanje planova gospodarenja otpadom, plan gospodarenja otpadom objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, a nacrt plana gospodarenja otpadom učiniti dostupnim javnosti za iznošenje primjedbi, prijedloga i mišljenja. Nadalje, predlaže se gradovima i općinama koje su donijele plan gospodarenja otpadom sastavljen na temelju Zakona o otpadu, uskladiti ga s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

- Sustav odvojenog prikupljanja otpada

Jedinice lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, su odlukama o komunalnom redu, odlukama o organizaciji obavljanja komunalne djelatnosti, odlukama o obveznom korištenju komunalne usluge održavanja čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada i drugim odlukama propisale obvezatno korištenje komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada na svom području.

Ukupni obuhvat stanovništva organiziranim skupljanjem komunalnog otpada u 2013. je 100,0 %, odnosno 98,0 % bez općine Podstrana (nema podataka). Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada nije obuhvaćeno jedno naselje u Gradu Hvaru (Velo Grablje sa sedam stanovnika), 11 zaseoka u jednom naselju u Gradu Vrlici (Otišići s 28 stanovnika), jedno naselje u Općini Runovići (Podosoje s 42 stanovnika) te tri naselja u Općini Zagvozd (Biokovsko selo, Srednja župa i Raščane s ukupno 72 stanovnika) zbog teže pristupačnosti i velike udaljenosti od drugih naselja i malog broja stanovnika.

Poslove skupljanja otpada na području Splitsko-dalmatinske županije obavlja 18 komunalnih društava (u vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne samouprave), četiri vlastita pogona, jedno komunalno društvo u vlasništvu jedinice lokalne samouprave iz Dubrovačke-neretvanske županije te pet trgovačkih društava u privatnom vlasništvu (koncesionari).

Poslovi se obavljaju na temelju zaključenih ugovora jedinica lokalne samouprave i skupljača otpada. Poslove skupljanja i odvoza komunalnog otpada u Gradu Imotski te općinama Marina, Muć i Sućuraj obavljaju vlastiti pogoni. Prema odredbi članka 31. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada mogu obavljati trgovačka društva koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica odnosno udjela, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Odredbom članka 187. stavak 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da trgovačka društva, javne ustanove i službe - vlastiti pogoni koji su osnovale jedinice lokalne samouprave i koje su do dana stupanja na snagu navedenog Zakona obavljale komunalnu djelatnost održavanja čistoće, u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada na određena odlagališta i komunalnu djelatnost odlaganja komunalnog otpada na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu nastavljaju obavljati te djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu do donošenja odluke o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada iz članka 31. stavak 2., odnosno donošenja odluke o davanju koncesije iz članka 31. stavka 7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada povjeriti u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

U tablici broj 2 se daju podaci o skupljačima komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave na čijem području se skuplja komunalni otpad, na dan 31. prosinca 2013.

Tablica broj 2

Skupljači komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave na čijem području se skuplja komunalni otpad, na dan 31. prosinca 2013.

Redni broj	Skupljač	Jedinica lokalne samouprave
1	2	3
1.	Komunalno Hvar d.o.o., Hvar	Grad Hvar
2.	Vlastiti komunalni pogon Grada Imotski	Grad Imotski
3.	Čistoća d.o.o., Split	Gradovi Kaštela, Solin i Split te općine Dugopolje, Klis i Podstrana,
4.	Nautički centar Komiža d.o.o., Komiža	Grad Komiža
5.	Makarski komunalac d.o.o., Makarska	Grad Makarska
6.	Peovica d.o.o., Omiš	Grad Omiš i općine Dugi Rat, Šestanovac i Zadvarje
7.	Vodovod i čistoća Sinj d.o.o	Gradovi Sinj i Trilj i općine Otok, Dicmo i Hrvace
8.	Komunalno društvo Grad d.o.o. Supetar	Grad Supetar
9.	Komunalno Stari Grad d.o.o., Stari Grad	Grad Stari Grad
10.	Trogir Holding d.o.o, Trogir	Grad Trogir
11.	Gradina d.o.o., Vis	Grad Vis
12.	Komunalno d.o.o., Vrgorac	Grad Vrgorac
13.	Usluga d.o.o., Vrljika	Grad Vrljika
14.	Michielli Tomić, d.o.o. Pražnice (koncesionar)	Općine Bol, Milna, Nerežišća, Okrug, Pučišća, Postira, Selca, Sutivan, Seget
15.	Topana d.o.o, Imotski	Općine Cista Provo, Lovreč, Lokvičići, Proložac, Podbablje, Runovići, Zmijavci, Zagvozd
16.	Komunalno poduzeće Gradina d.o.o., Baška Voda	Općina Baška Voda
17.	Greben Brela d.o.o., Brela	Općina Brela

Redni broj	Skupljač	Jedinica lokalne samouprave
18.	Komunalno održavanje, javna ustanova iz grada Ploče (koncesionar iz Dubrovačko-neretvanske županije)	Općina Gradac
19.	Jelkom d.o.o., Vrbovska	Općina Jelsa
20.	Vlastiti komunalni pogon Općine Marina	Općina Marina
21.	Vlastiti komunalni pogon Općine Muć	Općina Muć
22.	Komunalno Basilija d.o.o., Grohote	Općina Šolta
23.	Vlastiti komunalni pogon Općine Sućuraj	Općina Sućuraj
24.	Eko-tim d.o.o., Solin (koncesionar)	Općine Primorski Dolac i Lećevica
25.	Adriatic Blizna d.o.o. (koncesionar)	Općina Prgomet
26.	Podgora čistoća d.o.o., Podgora	Općina Podgora
27.	Tučepi d.o.o., Tučepi	Općina Tučepi

Komunalna društva i koncesionari unose podatke u Registar onečišćavanja okoliša prema pojedinoj vrsti otpada koji vodi županijski upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukture i zaštitu okoliša.

Otpad koji skupi 18 komunalnih društava s područja 30 jedinica lokalne samouprave, pet trgovačkih društava u privatnom vlasništvu (koncesionari) s područja 20 jedinica lokalne samouprave i četiri vlastita pogona s područja četiri jedinice lokalne samouprave se odlaže na 15 službenih odlagališta na području Splitsko-dalmatinske županije (Karepovac, Kozjačić, Brdo-Košer, Mojanka-Kukuzovac, Vučje Brdo-Plano, Kupinovica, Stanišće, Wellington, Šćeće, Mala Prapatna, Ajdanovac, Dolci, Borovik, Poljanak i Prapatna), dok se otpad s područja Općine Gradac odvozi na odlagalište Lovornik (odlagalište Grada Ploče u Dubrovačko-neretvanskoj županiji).

U tablici broj 3 se daju podaci o odloženim količinama komunalnog otpada na odlagališta Splitsko-dalmatinske županije u 2011., 2012. i 2013., prema Izvješću Agencije o komunalnom otpadu za 2011. i 2012. te prema neverificiranim podacima Splitsko-dalmatinske županije za 2013.

Tablica broj 3

Podaci o odloženim količinama komunalnog otpada
na odlagališta Splitsko-dalmatinske županije u 2011., 2012. i 2013.

Redni broj	Odlagalište (naziv i mjesto odlaganja) te trgovačko društvo koje upravlja odlagalištem	Jedinica lokalne samouprave koja odlaže komunalni otpad na odlagalište	Količina odloženog komunalnog otpada (u t)		
			2011.	2012.	2013.
1	2	3	4	5	6
1.	Karepovac, Split, Čistoća d.o.o., Split	Gradovi Split, Solin, Kaštela i Omiš te općine Baška Voda, Brela, Dugopolje, Dugi Rat, Lećevica, Klis, Muć, Marina, Okrug, Podgora, Podstrana, Primorski Dolac, Prgomet, Seget, Šestanovac, Tučepi i Zadvarje	126 866	120 067	122 857
2.	Kozjačić, Imotski, Topana d.o.o., Imotski	Grad Imotski i, općine Cista Provo, Lovreć, Lokvičići, Podbablje, Proložac, Runovići, Zagvozd i Zmijavci	11 250	10 350	9 450
3.	Brdo-Košer, Pučišća, Michelli-Tomić d.o.o., Pražnice	Općine Bol, Milna, Nerežišće, Postira, Pučišća, Selca i Sutivan	6 714	4 902	6 492
4.	Mojanka, Kukuzovac, Sinj, Vodovod i čistoća Sinj, d.o.o.	Gradovi Sinj i Trilj te općine Dicmo, Hrvace i Otok	31 464	30 242	26 340
5.	Vučje Brdo, Plano, Trogir-Holding d.o.o., Trogir	Grad Trogir	17 750	18 471	16 915
6.	Kupinovica, Supetar, Komunalno društvo Grad d.o.o, Supetar	Grad Supetar	10 608	10 398	12 061
7.	Stanišće, Hvar, Komunalno Hvar d.o.o., Hvar	Grad Hvar	5 229	4 493	4 669
8.	Wellington, Vis, Gradina d.o.o., Vis	Grad Vis	4 078	4 215	3 979
9.	Šćeće, Komiža Nautički centar Komiža, Komiža	Grad Komiža	1 389	1 334	1 439
10.	Mala Prapatna, Jelsa, Komunalna Jelsa d.o.o., Jelsa	Općina Jelsa	3 364	3 253	2 963
11.	Ajdanovac, Vrgorac, Komunalno d.o.o., Vrgorac	Grad Vrgorac	2 930	2 968	2 918
12.	Dolci, Starigrad, Komunalno društvo Grad d.o.o, Stari Grad	Grad Stari Grad	2 250	1 731	1 622
13.	Borovik, Šolta, Komunalno Basilija d.o.o., Grohota	Općina Šolta	1 277	1 275	1 278
14.	Poljanak, Otišić, Vrljka, Usluga d.o.o., Vrljka	Grad Vrljka	290	261	264
15.	Prapatna, Sućuraj, vlastiti pogon Općine Sućuraj	Općina Sućuraj	222	216	293
UKUPNO			225 681	214 176	213 540

Iz tablice je vidljivo da se postupno smanjuje količina komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta na području Splitsko-dalmatinske županije. Količina odloženog komunalnog otpada (koji obuhvaća miješani komunalni otpad) za 2013. je 213 540 t, što je za 1,3 % manje u odnosu na 2012., odnosno za 5,4 % u odnosu na 2011.

Količina komunalnog otpada odloženog na odlagalištima se utvrđuje procjenom na temelju nosivosti vozila i broja istovara, osim kod tri odlagališta (Karepovac, Brdo-Košer i Vučje Brdo-Plano) gdje se količina komunalnog otpada utvrđuje vaganjem.

Prema podacima Agencije, ukupne količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Republici Hrvatskoj na koncu 2013. veće su od dopuštenih. Prema zakonodavstvu Europske unije, moguće su visoke kazne u slučaju kada najveća dopuštena masa otpada na svim odlagalištima premašuje utvrđena ograničenja.

S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Splitsko-dalmatinskoj županiji, čime bi se smanjila količina otpada na području Republike Hrvatske i time pridonijelo ostvarenju ciljeva određenih Strategijom i Planom gospodarenja otpadom, a Republika Hrvatska ispunila međunarodne obveze i postupala u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Obveza uspostave sustava odvojenog sakupljanja otpada u Republici Hrvatskoj je utvrđena propisima Europske unije, Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te odredbama Zakona o otpadu, odnosno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Najveće količine miješanoga komunalnog otpada na području Splitsko-dalmatinske županije je skupila tvrtka Čistoća d.o.o. Split (a skuplja ga s područja gradova Split, Solin i Kaštela te općina Podstrana, Klis i Dugopolje). Navedeni otpad Čistoća d.o.o. Split odvozi na odlagalište Karepovac. U 2013. uz navedeni miješani komunalni otpad (108 747 t) odvezeno je na odlagalište Karepovac 13 208 t raznog otpada (otpadna plastika, strugotine od bušenja plastike, otpad od pljeskarenja, izmiješani neopasni otpad, ostaci na sitima i grabljama, otpad s tržnica, ostaci od čišćenja ulica i komunalni otpad koji nije specificiran na drugačiji način).

Skupljanje komunalnog otpada na području Splitsko-dalmatinske županije u 2013. je prijavilo 27 sakupljača. U 2013. od ukupno 190 693 t komunalnog otpada skupljači su prijavili 158 207 t (razliku od 32 486 t čini otpad kojeg na odlagalište donose privatnici, razne tvrtke i drugi).

Od 2008. do 2013. mjere odvojenog skupljanja otpada utvrđene planom gospodarenja otpadom provode se djelomično. Sustav odvojenog skupljanja otpada je uspostavljen u dijelu koji se odnosi na postavljanje zelenih otoka, (kontejneri za odvojeno skupljanje papira, plastike, stakla, tekstilnog otpada, višeslojne tetrapak ambalaže, elektronskog otpada, metalnog otpada) te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada. Gradovi Vis i Komiža imaju spremišta za otpadna ulja i maziva.

U Splitsko-dalmatinskoj županiji ukupno je postavljeno 12 036 spremnika (zelenih, žutih, plavih i željeznih od 1 100 i više l). Još je postavljeno 4 635 manjih spremnika (od 80 do 240 l). U općinama Brela i Dugopolje otpad se odlaže u plastične vrećice.

U navedenom razdoblju, 21 jedinica lokalne samouprave (gradovi Hvar, Kaštela, Komiža, Makarska, Sinj, Split, Solin, Supetar, Vrgorac i općine Bol, Baška Voda, Brela, Hrvace, Marina, Podgora, Podstrana, Postira, Pučišća, Seget, Selca i Šolta) je djelomično uspostavila odvojeno skupljanje papira, plastike, stakla, tekstila, višeslojne tetrapak ambalaže, elektronskog otpada i metalnog otpada postavljanjem zelenih otoka. Broj zelenih otoka i rokovi uspostave nisu realizirani prema planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, niti su dostupni svim korisnicima.

Odvojeno skupljanje glomaznog otpada provodi većina jedinica lokalne samouprave na način da se uglavnom prikupljanje i odvoz provodi nekoliko puta godišnje.

Trgovačka društva skupljaju papir (Unijapapir d.o.o., Split), elektronski otpad (Tehnomobil Metković d.o.o.) krutu plastiku (Adriatik-Blizna d.o.o., Trogir) i metalni otpad, međutim, dio sakupljenog odvojenog otpada se odvezi na neusklađena odlagališta, zajedno s miješanim komunalnim otpadom. U Općini Podgora se odvojeno prikuplja biorazgradivi otpad komina koji nastaje proizvodnjom maslinovog ulja (Bio-eko d.o.o.), a u gradovima Vis i Komiža se prikupljaju i odvoze otpadna ulja i maziva (Cian d.o.o., Split).

Od ukupno 55 jedinica lokalne samouprave Splitsko-dalmatinske županije, 28 jedinica lokalne samouprave (gradovi Imotski, Omiš, Trilj, Trogir i Vrlika te općine Cista Provo, Dicmo, Dugi Rat, Gradac, Dugopolje, Jelsa, Klis, Lećevica, Lokvičići, Lovreć, Muć, Okrug, Otok, Podbablje, Prgomet, Primorski Dolac, Pučišća, Runovići, Sućuraj, Sutivan, Zadvarje, Zmijavci i Zagvozd) do konca 2013. nije provodilo mjere odvojenog skupljanja otpada (osim glomaznog otpada). Odredbom članka 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisana je obveza jedinice lokalne samouprave da na svom području osigura, između ostalog, javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada. Način izvršavanja obveze odvojenog skupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada je propisan odredbama članka 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Od 2010. do 2013., radi poticanja odvojenog prikupljanja otpada, za nabavu spremnika (raznih kontejnera i kanti) u gradovima (Sinj, Split, Solin, Vis, Trilj, Komiža, Vrgorac i Supetar), ukupno je utrošeno 3.097.108,00 kn, dok je u općinama (Dugi Rat, Marina, Muć i Postira) ukupno utrošeno 630.714,00 kn. Financiranje je obavljeno iz vlastitih sredstava te sredstava Fonda i Splitsko-dalmatinske županije. Fond je zaključivao sporazume ili ugovore o sufinanciranju nabave komunalne opreme, a sufinanciranje Fonda je bilo od 20,0 % do 60,0 % ugovorene vrijednosti nabave.

Također je Grad Supetar nabavio specijalno komunalno vozilo za odvojeno prikupljanje i odvoz otpada u iznosu 730.000,00 kn te općina Marina u iznosu 246.000,00 kn (vlastita sredstva čine 60,0 %, a sredstva Fonda 40,0 % vrijednosti nabave).

Cijena usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave se obračunava prema cjeniku komunalnog društva, odnosno koncesionara na koji je pribavljena suglasnost jedinice lokalne samouprave (osim u četiri jedinice koje su osnovale vlastiti pogon u kojima se cijena usluge obračunava prema cjeniku koji je donijelo vijeće. Cijena usluge se obračunava na različite načine: prema broju članova kućanstava, površini prostora, količini odnosno obujmu posude i kontejnera i jedinstveno (paušal-za sve korisnike jednako). Cijena skupljanja i odvoza krupnog (glomaznog) otpada je uključena u cijenu redovnog skupljanja i odvoza komunalnog otpada. Odredbom članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je davatelj usluge dužan korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili obujam spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika.

Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2014.) jedinice lokalne samouprave Splitsko-dalmatinske županije nisu donijele odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Prema odredbi članka 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada. Rok za donošenje navedene odluke je tri mjeseca od dana stupanja na snagu uredbe Vlade Republike Hrvatske koja treba biti donesena do srpnja 2014. Do konca obavljanja revizije (lipanj 2014.) Vlada Republike Hrvatske nije donijela navedenu uredbu.

Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije je predviđena izgradnja 16 reciklažnih dvorišta, sedam kompostana, osam rashladnih kontejnera te izgradnju i opremanje zelenih otoka s kontejnerima.

Reciklažno dvorište je nadzirano i posebno opremljeno mjesto za razvrstavanje i privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada koje nastaju u domaćinstvima (papir, karton, ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, crni i obojeni metali, plastična ambalaža, zeleni (biorazgradivi) otpad, baterije, akumulatori, lijekovi i drugo. Lokacije za izgradnju reciklažnih dvorišta su određene planovima gospodarenja otpadom i prostornim planovima gradova i općina. Do konca 2013. na području Splitsko-dalmatinske županije je uređeno jedno reciklažno dvorište, iako je do konca 2010. bila planirana izgradnja 16 reciklažnih dvorišta. Reciklažno dvorište se nalazi u Gradu Splitu na području odlagališta Karepovac gdje su građani i pravne osobe u mogućnosti donositi izdvojeni dio otpada sortiranog u posebnim spremnicima: staklena ambalaža, ravno staklo, metalna ambalaža, višebojna tetrapak ambalaža, automobilsko staklo, drvo, željezo i obojeni metal, električni i elektronički otpad, papir i karton, PET ambalaža, PP plastika, folije i drvena ambalaža. Na području grada Splita postavljena su 733 spremnika za papir i karton, 587 spremnika za PET ambalažu, 70 spremnika za ambalažno staklo, 15 spremnika za tetrapak ambalažu, 1 spremnik za ravno staklo i 1 spremnik za željezne kovine. Papir se skuplja iz spremnika postavljenih po gradu te se odmah isporučuje oporabitelju (u 2013. oporabitelju je isporučeno 780 t papira ili 35,8 % više papira u odnosu na 2012.), a ostale vrste otpada se odvoze u reciklažno dvorište na odlagalište Karepovac gdje se po potrebi baliraju te se isporučuju oporabiteljima. U reciklažnom dvorištu Karepovac nije dozvoljeno odlaganje opasnog otpada. Otvaranje tri nova reciklažna dvorišta u Gradu Splitu nije realizirano jer Grad nije osigurao lokaciju i uvjete izgradnje.

Odredbama članka 56. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu je bilo propisano da su gradovi i općine dužni na svom području postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom do 31. prosinca 2008. te osigurati gradnju najmanje jednog reciklažnog dvorišta za građevinski otpad do roka određenog posebnim propisom. Odredbama članka 35. stavak 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je jedinica lokalne samouprave koja ima manje od 1 500 stanovnika, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna osigurati na svom području mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1 500 stanovnika dužna je osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište i još po jedno na svakih idućih 25 000 stanovnika, a ako ima više od 100 000 stanovnika najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30 000 stanovnika, dok je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna osigurati mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem. Odredbom članka 35. stavak 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice, omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta odnosno mobilne jedinice. Također, odredbama navedenog Zakona je propisano da je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati ispunjenje navedenih obveza u roku godine dana od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do srpnja 2014.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama planirati izgradnju reciklažnih dvorišta za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom kao prioritetne projekte izgradnje komunalne infrastrukture i pokrenuti aktivnosti izgradnje reciklažnih dvorišta te osigurati funkcioniranje reciklažnih dvorišta na način propisan odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Godišnja količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na području Splitsko-dalmatinske županije se postupno smanjuje. Prema podacima Agencije, količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada za 2012. je 139 516 t, a za 2013. je 130 647 t (neverificirani podaci) što je za 6,4 % manje u odnosu na 2012. Za očekivati je da bi se količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada značajnije smanjila da su gradovi i općine osigurali odvojeno sakupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te njegovo kompostiranje. Do konca 2013. na području Splitsko-dalmatinske županije nije izgrađena niti jedna kompostana, a planirana je izgradnja sedam.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaze na odlagališta.

b) Razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Strateški cilj razvitka infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je planirano ostvariti putem usklađivanja hrvatske regulative i informacijskog sustava s propisima Europske unije, gradnjom infrastrukturnih građevina i postrojenja, izradom programa gradnje i standarda građevina i postrojenja i njihovim unošenjem u prostorne planove, gospodarenjem neopasnim, inertnim i opasnim otpadom te edukacijom upravnih struktura, stručnjaka i javnosti.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je određen rok za izgradnju i uspostavu županijskih i regionalnih centara za gospodarenje otpadom do konca 2011. te su planirane aktivnosti za gradnju centara za gospodarenje otpadom tijekom pet godina od donošenja navedenog Plana. Do konca 2013. na području Republike Hrvatske nije izgrađen i uspostavljen niti jedan županijski ili regionalni centar za gospodarenje otpadom. Odredbom članka 25. točka 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisana je zabrana odlaganja otpada na neusklađena odlagališta u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2017.

Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije je utvrđena lokacija za izgradnju centra odnosno građevina i postrojenja za gospodarenje otpadom. Lokacija za izgradnju i uspostavu centra za gospodarenje otpadom predviđena je na području naselja Kladnjice u Općini Lećevica pod nazivom Centar gospodarenja otpadom Lećevica. Za potrebe izgradnje navedenog Centra, Splitsko-dalmatinska županija i Fond su 2005. ugovorili financiranje pripremnih i istraživačkih radova te izradu projektne tehničke dokumentacije Centra za gospodarenje otpadom Lećevica. Na temelju navedenog sporazuma Fond je sudjelovao u sufinanciranju izgradnje vodoopskrbne infrastrukture u Općini Lećevica, a za potrebe budućeg centra za gospodarenje otpadom. Ugovoren je udjel Fonda u financiranju radova vodoopskrbe u vrijednosti 5.500.000,00 kn ili 36,4 % radova.

Fond je podmirio ugovorenu obvezu u iznosu 2.000.000,00 kn, odnosno za obavljene radove je 2006. doznačio 925.467,40 kn, 2008. je doznačio 628.002,84 kn i 2009. je doznačio 446.529,76 kn. Fond je tijekom 2005. i 2006. u potpunosti financirao izvedene pripreme radove za izgradnju Centra gospodarenja otpadom Lećevica u iznosu 312.320,00 kn te u 2010. izradu geodetskog elaborata zone obuhvata budućeg Centra u iznosu 18.450,00 kn.

Splitsko-dalmatinska županija je u 2008. osnovala trgovačko društvo za gospodarenje otpadom kojoj je utvrđen djelokrug poslova, vođenje i praćenje poslova izgradnje centra za gospodarenje otpadom te upravljanje cjelokupnim sustavom gospodarenja otpadom na razini Splitsko-dalmatinske županije, organiziranje i koordiniranje poslova izgradnje i poslije rada pretovarnih stanica i centra za gospodarenje otpadom. Trgovačko društvo posluje pod nazivom Regionalni centar čistog okoliša d.o.o. Split (dalje u tekstu: Društvo). Društvo je u cijelosti u vlasništvu Splitsko-dalmatinske županije, a koncem 2013. ima sedam zaposlenika. Poslovanje Društva se financira sredstvima županijskog proračuna.

U 2009. Fond i Društvo su ugovorili istražne radove i izradu projektne tehničke dokumentacije Centra za gospodarenja otpadom Lećevica u vrijednosti 10.000.000,00 kn, (od čega Fond sudjeluje s 60,0 %, odnosno 6.000.000,00 kn, a Županija s 40,0 %, odnosno 4.000.000,00 kn). Nakon provedenog natječaja za ustupanje istražnih radova i izradu projektne tehničke dokumentacije 2009. su zaključeni ugovori s dva trgovačka društva (Brodarski institut d.o.o., Zagreb i IPZ Uniprojekt Terra d.o.o., Zagreb). S jednim društvom (Brodarski institut d.o.o., Zagreb) ugovoreni su poslovi u vrijednosti 4.520.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a s drugim (IPZ Uniprojekt Terra d.o.o., Zagreb) u vrijednosti 3.930.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Brodarski institut d.o.o. je obavio ugovorene poslove koji se odnose na predstudiju izvodivosti Centra za gospodarenje otpadom Lećeveca, izradu elaborata o odabiru mehaničko-biološke obrade otpada, geodetsko snimanje i izradu posebne geodetske podloge, idejni projekt Centra i na dokumentaciju potrebnu za ishodaenje lokacijske dozvole i za prijavu projekta na sufinanciranje iz fondova Europske unije te na posebne geodetske podloge i katastarsko topografske podloge terena budućih pretovarnih stanica na području Splitsko-dalmatinske županije.

IPZ Uniprojekt Terra d.o.o. je također obavio poslove koji se odnose na inženjerske usluge izrade projekta Centra gospodarenja otpadom Lećeveca i to za pretovarne stanice i natječajnu dokumentaciju.

Fond je u prosincu 2011. navedenu projektnu dokumentaciju dao na recenziju društvu Agiplan d.o.o. Zagreb. Recenzijom je utvrđena neprihvatljivost projektno-tehničke dokumentacije koja se odnosi na podatke o količini i strukturi otpada, fizibilnosti i kvaliteti dijela izrađene projektne tehničke dokumentacije, što se treba usuglasiti s Splitsko-dalmatinskom županijom. Brodarski institut d.o.o. i IPZ Uniprojekt Terra d.o.o. pokrenuli su protiv naručitelja sudski postupak kod Trgovačkog suda u Splitu, a naručitelj je protiv navedenih izvoditelja poslova podnio protutužbu. Koncem travnja 2013. sudskom nagodbom je utvrđena suglasnost za odricanje od tužbi i tužbenih zahtjeva te je preciziran način izvršenja ugovora odnosno izrada i plaćanje prihvatljive projektne tehničke dokumentacije za potrebe izgradnje Centra gospodarenja otpadom Lećeveca te za izradu dokumentacije za pretovarne stanice i natječajnu dokumentaciju. Također je utvrđena obveza Splitsko-dalmatinske županije za plaćanje preostalog duga u iznosu 1.520.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost Brodarskom institutu d.o.o. (ranije plaćeno 3.000.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost) i obveza prema IPZ Uniprojekt Terra d.o.o. u iznosu 2.339.118,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (ranije plaćeno 1.590.882,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost).

U siječnju 2014. Fond i Društvo su zaključili sporazum o ulaganju sredstava Fonda u pripremu i provedbu projekta izgradnje Centra za gospodarenje otpadom Lećeveca, za prijavu na sufinanciranje iz sredstava fondova Europske unije, izgradnju pretovarnih stanica i sanaciju odlagališta otpada na području Splitsko-dalmatinske županije. Navedenim sporazumom je utvrđena dinamika izgradnje Centra za gospodarenje otpadom Lećeveca na način da je predviđena konačna verzija studije izvodljivosti 18. travnja 2014., rješenje procjene utjecaja na okoliš 11. lipnja 2014., izdavanje lokacijske dozvole 10. rujna 2014., izdavanje lokacijske dozvole za osam pretovarnih stanica koliko ih je predviđeno u Splitsko-dalmatinskoj županiji je 25. kolovoza 2014., zaključivanje ugovora s Europskom unijom o sufinanciranju izgradnje 14. siječnja 2015., javni natječaj za izvođenje radova 15. siječnja 2015., izbor i potpisivanje ugovora o izvođenju radova 15. lipnja 2015., završetak građevinskih radova i probni rad postrojenja 10. siječnja 2018., uporabna dozvola 9. veljače 2018., preuzimanje građevine, puštanje u rad i otvaranje Centra gospodarenja otpadom Lećeveca 25. veljače 2018., izgradnja pretovarnih stanica odnosno završetak građevinskih radova i preuzimanje građevina predviđeno je za 19. prosinca 2017.

S obzirom na višegodišnje aktivnosti vezane za izgradnju Centra gospodarenja otpadom Lećeveca te 2008. osnivanje Društva za praćenje poslova izgradnje Centra za gospodarenje otpadom i upravljanje cjelokupnim sustavom gospodarenja otpadom na razini Splitsko-dalmatinske županije, nisu učinjeni značajniji poslovi na uspostavi i izgradnji navedenog Centra.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za izgradnju i uspostavu Centra za gospodarenje otpadom Lećevica, izgradnju pretovarnih stanica i uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u skladu s utvrđenom dinamikom i na način određen Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

c) Smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta

Strateški cilj smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta je planirano ostvariti korištenjem postojećih energetske i industrijske kapaciteta za zbrinjavanje opasnog otpada. Posebne mjere za ostvarenje cilja su poticanje termičke obrade otpada u postojećim kapacitetima i drugih prihvatljivih metoda i načina gospodarenja otpadom u odnosu na najbolje prakse zemalja Europske unije i svijeta te unaprjeđenje gospodarenja opasnim otpadom.

Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske su utvrđeni temeljni ciljevi, a jedan od utvrđenih ciljeva je sanacija i zatvaranje postojećih neusklađenih odlagališta te sanacija crnih točaka, lokacija u okolišu koje su visoko opterećene otpadom. Planom je također određeno da će Fond financirati projekte sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta, a sredstva za provedbu projekata će se osigurati iz javnih izvora (državni proračun, proračuni jedinica lokalne i regionalne samouprave, sredstva komunalnih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, fondovi Europske unije, Fond, krediti Svjetske banke, Europske banke za obnovu i razvitak i Europske investicijske banke) te privatnih izvora (javno-privatna partnerstva, koncesije).

Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije predviđena je sanacija postojećih 15 neusklađenih odlagališta na području županije.

Sanacija se odnosi na raščišćavanje terena onečišćenog tla, pripremanje polja za odlaganje otpada, dovoz pokrovnog materijala, zaštitu od površinskih voda, ekološku zaštitu koja se odnosi na vodonepropusne podloge odlagališta, sustav za skupljanje procjednih voda, nadzor plinova i nadzor podzemnih voda. Nadalje, radovi sanacije su izrada zaštitne ograde oko tijela odlagališta, potrebnih objekata, inertnog puta i drugih uvjeta za odlaganje otpada u slojevima uz prethodno sabijanje i prekrivanje. Procijenjeni su ukupni troškovi sanacije 15 neusklađenih odlagališta, obuhvaćeni svi radovi i usluge bez poreza na dodanu vrijednost i monitoring 20 godina od zatvaranja, u iznosu 429.500.000,00 kn. Popis odlagališta i procjena njihove sanacije je podloga za izradu plana sanacije neusklađenih odlagališta te se predviđa njihov rad do 2010., a sanacija do kraja 2009. Planom je predviđena sanacija odlagališta u Splitsko-dalmatinskoj županiji sufinanciranjem iz sredstava Fonda, županijskog i općinskih proračuna, naknade koju plaćaju domaćinstva za komunalnu uslugu i iz fondova Europske unije.

U tablici broj 4 se daju podaci o sanaciji odlagališta komunalnog otpada na području Splitsko-dalmatinske županije, po gradovima i općinama, doznačenim i utrošenim sredstvima za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.

Tablica broj 4

Podaci o sanaciji odlagališta komunalnog otpada na području
Splitsko-dalmatinske županije do konca 2013.

u kn

Redni broj	Odlagališta jedinica lokalne samouprave	Stanje sanacije	Doznačena sredstva Fonda	Utrošena sredstva za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.			
				Sredstva jedinica lokalne samouprave	Sredstva županije	Sredstva Fonda	Ukupno utrošena sredstva
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Karepovac, Split	nesanirano	11.887.672,98	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Kozjačić, Imotski	nesanirano	4.489.200,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Košer, Pučišća	nesanirano	1.987.226,72	666.219,48	0,00	999.329,22	1.665.548,70
4.	Mojanka, Sinj	I. faza	2.141.235,89	1.427.491,48	0,00	2.141.235,00	3.568.726,48
5.	Plano, Trogir	I. faza	4.191.638,48	2.342.786,28	0,00	1.561.857,52	3.904.643,80
6.	Kupinovica, Supetar	nesanirano	463.600,00	106.092,00	0,00	0,00	106.092,00
7.	Stanišće, Hvar	nesanirano	2.126.120,56	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Wellington, Vis	I. faza	383.684,97	135.580,00	0,00	203.370,00	338.950,00
9.	Šćeće, Komiža	I. faza	99.771,60	20.078,40	0,00	99.771,60	119.850,00
10.	Mala Prapatna, Jelsa	I. faza	1.587.346,37	843.676,30	0,00	1.265.514,44	2.109.190,74
11.	Ajdanovac, Vrgorac	nesanirano	1.155.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Dolci, Stari Grad	I. faza	731.329,35	78.409,20	0,00	117.613,80	196.023,00
13.	Borovik, Šolta	nesanirano	372.204,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	Poljanak, Vrljika	I. faza	5.217.949,67	852.691,20	30.600,00	3.410.000,00	4.293.291,20
15.	Prapatna, Sućuraj	nesanirano	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Donja Gora, Podgora	sanirano 2008.	8.689.651,35	0,00	3.141.215,34	8.689.651,35	11.830.866,69
Ukupno			45.523.631,94	6.473.024,34	3.171.815,34	18.488.342,93	28.133.182,61

Osim sredstava navedenih u tablici, Fond je doznačio Gradu Makarska 3.479.149,17 kn, a sredstva su namijenjena za uređenje prostora za smještaj pokretnog postrojenja za usitnjavanje, prešanje i baliranje komunalnog otpada u iznosu 409.785,41 kn te za nabavu vozila za skupljanje i odvoz otpada u iznosu 317.200,00 kn i za preseljenje postrojenja za prešanje i baliranje otpada s lokacije Dugiš na lokaciju Zagon u iznosu 2.752.163,76 kn. Tijekom 2005. i 2006. Grad Makarska je utrošio doznačena sredstva za uređenje prostora za prešanje i baliranje te za nabavu vozila za skupljanje i odvoz otpada i za preseljenje postrojenja za prešanje i baliranje otpada.

Fond je 2005. doznačio sredstva Općini Lovreć u iznosu 260.000,00 kn za sanaciju i zatvaranje odlagališta Mamutovo brdo te Gradu Vrljika za sanaciju i zatvaranje odlagališta Maovice u iznosu 1.685.544,48 kn. Navedena odlagališta su ranijih godina korištena za odlaganje otpada za potrebe navedenih jedinica lokalne samouprave, doznačena sredstva su utrošena te su navedena odlagališta sanirana i zatvorena za daljnje odlaganje otpada.

Također je u potpunosti sanirano i zatvoreno odlagalište Donja Gora, u Općini Podgora na kojem se ranijih godina odlagao otpad s područja Grada Makarske te općina Baška Voda, Brela, Podgora i Tučepi. Postupak sanacije i zatvaranja je završen 2008. za što su utrošena sredstva u iznosu 11.830.866,69 kn, a osigurana su iz Fonda u iznosu 8.689.651,35 kn i iz proračuna Splitsko-dalmatinske županije u iznosu 3.141.215,34 kn.

U Splitsko-dalmatinskoj županiji najveće odlagalište komunalnog otpada je Karepovac (vlasništvo Grada Splita) gdje otpad odlaže 21 jedinica lokalne samouprave, a odlaže se približno 75,0 % ukupnih godišnjih količina otpada na razini Županije. Planom gospodarenja otpadom Grada Splita, Karepovac je označen kao nesanirano odlagalište komunalnog otpada na kojem je povremeno odlagan i opasni otpad te kao nesanirano odlagalište ima negativan učinak na okoliš odnosno na onečišćenje zraka, tla i podzemnih voda. Za sanaciju navedenog odlagališta nije izrađena projektno-tehnička dokumentacija. S obzirom na veliki obujam odlagališta otpada problem za sanaciju predstavlja propisani zahtjev za izradu donjeg vodonepropusnog sloja, a što je isključivo moguće preslagivanjem odloženog otpada. Na odlagalištu Karepovac se provode tehnološko tehničke mjere zaštite stanja odlagališta kojima se osigurava trenutno korištenje odlagališta do izgradnje Centra gospodarenja otpadom Lećevica. Planom gospodarenja otpadom Grada Splita predviđeni su troškovi sanacije odlagališta Karepovac u iznosu 150.472.320,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Navedeni troškovi sanacije se odnose na vađenje i prijevoz odloženog materijala, zbrinjavanje opasnog otpada, njihovo zbrinjavanje i na sanaciju cjelokupnog odlagališta. Predviđeni izvor sredstava za navedenu sanaciju su sredstva državnog proračuna, proračuna Grada Splita, Fonda i fondova Europske unije. Međutim, prema ugovoru o sanaciji i zatvaranju odlagališta Karepovac koji je zaključen s Fondom, predviđena je sanacija odlagališta u iznosu 148.400.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost od čega 40,0 % sredstava, odnosno 59.360.000,00 kn osigurava Fond, a 60,0 % sredstava osigurava Grad Split.

Za potrebe sanacije odlagališta Karepovac, Grad Split je od 1. srpnja 2001. uveo naplatu naknade za sanaciju odlagališta kao sastavni dio cijene usluge odvoza komunalnog otpada. Naknada za sanaciju odlagališta je utvrđena u visini 0,12 kn po m² stambenog i poslovnog prostora, a obračunava se i naplaćuje mjesečno putem ispostavljenih računa za usluge čistoće odnosno prikupljanja i odvoza komunalnog otpada. Međutim, osim vlasnika stambenog i poslovnog prostora s područja Grada Splita, na isti način naknadu plaćaju jedinice lokalne samouprave koje otpad odlažu na odlagalištu Karepovac.

Vlasnici/korisnici poslovnog i stambenog prostora u gradovima Kaštela i Solin, te općinama Podstrana, Klis i Dugopolje naknadu za sanaciju odlagališta plaćaju putem računa za odvoz otpada koje ispostavlja trgovačko društvo Čistoća d.o.o., Split u vlasništvu Grada Splita. Preostalim jedinicama lokalne samouprave (Grad Omiš te općine Baška Voda, Brela, Podgora, Tučepi, Dugi Rat, Šestanovac, Zadvarje, Muć, Marina, Seget, Okrug, Lećevica, Prgomet i Primorski Dolac) Grad Split ispostavlja račun na ime naknade za sanaciju odlagališta Karepovac po cijeni 0,12 m² stambenog i poslovnog prostora na području navedenih jedinica lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave redovito plaćaju ispostavljene račune na ime naknade za sanaciju odlagališta jer bi neplaćanje računa proizvelo vrlo moguću zabranu odlaganja otpada.

Prema podacima iz Izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji Grada Splita za 2012. prihodi na ime naknade za sanaciju odlagališta Karepovac od početka 2001. do 31. prosinca 2012. ostvareni su u iznosu 126.267.995,00 kn i 2013. u iznosu 11.043.481,90 kn te su ukupno ostvareni prihodi na ime naknade za sanaciju odlagališta u iznosu 137.311.476,90 kn.

Osim naknade za sanaciju odlagališta Karepovac, Grad Split je u srpnju 2010. donio odluku o naplati eko rente koju plaćaju jedinice lokalne samouprave koje odlažu otpad na odlagalištu Karepovac po cijeni 105,00 kn po toni odloženog otpada. Eko rentu obračunava i naplaćuje Grad Split na temelju podataka koje dostavlja trgovačko društvo Čistoća d.o.o. Split. Od 2010. do 2013. na ime eko rente u gradski proračun je uplaćeno 16.020.451,44 kn, od čega u 2010. u iznosu 13.387,07 kn, u 2011. u iznosu 5.446.926,45 kn, u 2012. u iznosu 5.179.497,75 kn i u 2013. u iznosu 5.380.640,17 kn.

Grad Split do 2013. nije obavljao poslove sanacije odlagališta otpada Karepovac, odlagalište nije omeđeno ogradom te nema idejni ni izvedbeni projekt sanacije. Prikupljena sredstva za sanaciju odlagališta u iznosu 165.219.601,32 kn (naknada za sanaciju u iznosu 137.311.476,90 kn, eko rente u iznosu 16.020.451,44 kn i doznačena sredstva iz Fonda u iznosu 11.887.672,98 kn) nisu utrošena za sanaciju odlagališta u skladu s zaključenim ugovorima i donesenim odlukama.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Splitu trošenje doznačenih sredstava za predviđene namjene, poduzimanje aktivnosti za pripremu i provedbu sanacije odlagališta Karepovac te njegovo zatvaranje do izgradnje i otvaranja Centra gospodarenja otpadom Lećevica.

Otpad s područja preostale 34 jedinice lokalne samouprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji se prikuplja i odlaže na 14 neusklađenih odlagališta, a većina odlagališta nije obuhvaćena postupkom sanacije.

Na odlagalište Kozjačić, Imotski odlaže se miješani komunalni otpad s područja Grada Imotski i općina Cista Provo, Lovreć, Lokvičići, Podbablje, Proložac, Runovići, Zagvozd i Zmijavci. Odlagalištem gospodari trgovačko društvo Topana d.o.o. Imotski u suvlasništvu jedinica lokalne samouprave koje odlažu otpad. Navedeno trgovačko društvo obavlja i komunalnu djelatnost skupljanja i odvoza otpada s područja osam jedinica lokalne samouprave, a za Grad Imotski navedenu djelatnost obavlja vlastiti komunalni pogon koji je osnovan 2010. Prema odredbama članka 31. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica odnosno udjela, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Vlastite komunalne pogone koji su osnovale jedinice lokalne samouprave i koji su do dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom obavljali komunalnu djelatnost u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada i djelatnost odlaganja komunalnog otpada na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu, nastavljaju obavljati navedene djelatnosti do donošenja odluke o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada odnosno do donošenja odluke o davanju koncesije u skladu s odredbom članka 31. stavka 7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Odlagalište Kozjačić je nesanirano odlagalište komunalnog otpada na kojem se odlaže i opasni otpad, a kao nesanirano odlagalište ima negativan učinak na okoliš, na onečišćenje zraka, tla i podzemnih voda. Ne postoji organizirano odlaganje opasnog otpada, otpadnih ulja, akumulatora, baterija, elektronskog otpada, građevinskog otpada i drugog opasnog otpada. Za navedeno odlagalište nije izrađen idejni i izvedbeni projekt sanacije. Fond i Grad Imotski su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta Kozjačić. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u iznosu 8.689.816,00 kn te obveza Fonda da osigura 60,0 % sredstava za sanaciju odnosno 5.213.889,60 kn, a 40,0 % sredstava je obveza Grada Imotski. Fond je ranijih godina Gradu Imotski doznačio 4.489.200,00 kn. Doznačena sredstva nisu utrošena za sanaciju odlagališta. Fond je u 2013. pokrenuo postupak povrata nenamjenski utrošenih sredstava.

Na odlagalište Košer, Pučišća, odlaže se miješani komunalni otpad s područja općina Pučišća, Milna, Sutivan, Postira, Selca, Bol i Nerežišće. Također se radi o nesaniranom odlagalištu komunalnog otpada. Na odlagalištu je izgrađena sortirnica za potrebe odvajanja otpada, a na pojedinim lokacijama su postavljene posude za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo i plastika). Na odlagalištu se ne provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja na okoliš od odloženog otpada. Fond i Općina Pučišća kao vlasnik odlagališta su ranijih godina zaključili ugovor o sanaciji odlagališta Košer. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u iznosu 14.930.000,00 kn te obveza Fonda da osigura 60,0 % sredstava za sanaciju odnosno 8.958.000,00 kn, a 40,0 % sredstava je obveza Općine Pučišća. Fond je Općini Pučišća od 2006. do 2009. doznačio ukupno 1.987.226,72 kn. Do 31. prosinca 2013. za sanaciju odlagališta utrošena su sredstva u iznosu 1.665.548,70 kn što prema navedenom ugovoru čine sredstva Fonda u iznosu 999.329,22 kn i sredstva Općine Pučišća u iznosu 666.219,48 kn. Obavljeni su pripremni poslovi za sanaciju odlagališta koji se odnose na idejno rješenje, elaborat postojećeg stanja, studiju utjecaja na okoliš, geodetsku snimku te na nabavljenu elektroničku cestovnu vagu i na izgrađeni protupožarni put do odlagališta. Općina Pučišća ima obvezu povrata Fondu na ime doznačenih, a namjenski neutrošenih sredstava u iznosu 987.897,50 kn.

Na odlagalište Mojanka, Sinj odlaže se miješani komunalni s područja gradova Sinja i Trilja te općina Hrvace, Dicmo i Otok. Fond i Grad Sinj kao vlasnik odlagališta su ranijih godina zaključili ugovor o sanaciji odlagališta Mojanka. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u iznosu 16.699.200,00 kn te obveza Fonda da osigura 60,0% sredstava za sanaciju odnosno 10.019.520,00 kn, a 40,0 % sredstava je obveza Grada Sinja. Fond je Gradu od 2006. do 2009. doznačio sredstva u iznosu 2.141.235,89 kn. Doznačena sredstva Fonda i sredstva Grada Sinja u iznosu 1.427.491,48 kn odnosno ukupno 3.568.726,37 kn su utrošena za prvu fazu sanacije odlagališta Mojanka. Radovi sanacije odlagališta se odnose na izradu geodetskih podloga te na terenske istražne radove, stručne podloge za izradu Studije utjecaja na okoliš i izradu idejnog projekta sanacije odlagališta u iznosu 703.637,20 kn. Preostali rashodi odnose se na nabavu i postavljanje kompaktora za potrebe odlagališta u vrijednosti 2.181.360,00 kn i nabavu vozila u iznosu 683.729,28 kn. Radovi prve faze sanacije odlagališta obavljeni su u skladu s ugovorom koji su zaključili Fond i Grad Sinj, odnosno Fond je u prvoj fazi sanacije odlagališta sudjelovao sredstvima u iznosu 2.141.235,89 kn ili 60,0 %, a Grad Sinj sredstvima u iznosu 1.427.491,48 kn ili 40,0 %.

Na odlagalištu Plano odlaže se miješani komunalni otpad s područja Grada Trogira. Za potrebe sanacije ovog odlagališta Fond i Grad Trogir kao vlasnik odlagališta su ranijih godina zaključili ugovor o sanaciji odlagališta. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u iznosu 19.475.000,00 kn te obveza Fonda da osigura 40,0 % sredstava za sanaciju odnosno 7.790.000,00 kn, a 60,0 % sredstava je obveza Grada Trogira. Fond je Gradu tijekom 2005. i 2006. doznačio sredstva u iznosu 4.191.638,48 kn. Grad Trogir je do 31. prosinca 2013. za sanaciju odlagališta utrošio sredstva u iznosu 3.904.643,80 kn od čega su 2.342.786,28 kn vlastita sredstva Grada Trogira te 1.561.857,52 kn sredstva Fonda. Doznačena sredstva Fonda u iznosu 2.629.780,96 kn nisu utrošena za sanaciju odlagališta. Na odlagalištu se ne provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš. Prema Izvješću Grada Trogira, izrada projektne tehničke dokumentacije za potrebe sanacije odlagališta se planira obaviti tijekom 2014. i 2015., a za što su potrebna sredstva u iznosu 350.000,00 kn. Tijekom 2015. i 2016. planirani su radovi na sanaciji odlagališta u vrijednosti 16.900.000,00 kn.

Na odlagalištu Kupinovica odlaže se miješani komunalni otpad s područja Grada Supetra, nalazi se na udaljenosti 2,5 km jugoistočno od Grada, a otpadom je prekriveno područje od 13 400 m². Godišnje se na odlagalište odloži oko 3.500 t miješanog otpada, otpad se ne važe nego procjenjuje na temelju broja vozila koja deponiraju otpad. Za sanaciju ovog odlagališta Fond i Grad Supetar kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u iznosu 4.570.296,00 kn, obveza Fonda je da osigura 50,0 % sredstava odnosno 2.285.148,00 kn te je obveza Grada Supetra u istom iznosu. Fond je Gradu Supetru tijekom 2005. doznačio sredstva u iznosu 463.600,00 kn. Do konca 2013. doznačena sredstva Fonda nisu utrošena te Fond od Grada Supetra potražuje povrat doznačenih sredstava. Na odlagalištu se ne provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš.

Na odlagalište Stanišće odlaže se miješani komunalni otpad s područja Grada Hvara, a veličina tijela odlagališta je oko dva hektara na kojem je najvećim dijelom miješani komunalni otpad. Na odlagalištu se ne provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš. Prema navodima Grada Hvara, odlagalište ima lokacijsku dozvolu za koju je u tijeku ishođenje potvrde glavnog projekta te je s izvoditeljem potpisan ugovor za izradu ocjene o potrebi zahvata na okoliš u vrijednosti 50.000,00 kn. Za sanaciju odlagališta Stanišće Fond i Grad Hvar kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta u iznosu 24.962.092,00 kn. Ugovorena je obveza Fonda da osigura 60,0 % sredstava odnosno 14.977.255,20 kn i obveza Grada Hvara 40,0 % odnosno 9.984.836,80 kn. Fond je Gradu Hvaru od 2005. do 2011. doznačio sredstva u ukupnom iznosu 2.126.120,56 kn. Do konca 2013. doznačena sredstva Fonda nisu utrošena za sanaciju odlagališta što nije u skladu s odredbama ugovora koji su zaključili Fond i Grad Hvar.

Na odlagalište Dolci odlaže se otpad s područja Grada Stari Grad i to miješani komunalni otpad te se odvojeno prikuplja ambalažni otpad (staklene boce, limenke i pet ambalaža), papir i plastična ambalaža. Na odlagalištu se obavlja otplinjavanje kopanjem rupa na platou odlagališta, a ne provode se druge aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš. Za sanaciju odlagališta Dolci, Fond i Grad Stari Grad kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u iznosu 32.969.202,00 kn te je utvrđena obveza Fonda da osigura 60,0 % sredstava odnosno 19.781.521,20 kn i obveza Grada Stari Grad 40,0 % odnosno 13.187.680,80 kn. Fond je Gradu Stari Grad 2005. doznačio 609.000,00 kn i 2012. sredstva u iznosu 122.329,35 kn što je ukupno 731.329,35 kn.

Do konca 2013. Grad je za sanaciju odlagališta utrošio 379.573,00 kn, a što prema zaključenom ugovoru čini utrošenih 227.663,80 kn iz sredstava Fonda i 151.909,20 kn iz proračuna Grada Stari Grad. Doznačena sredstva Fonda u iznosu 503.465,80 kn do konca 2013. nisu utrošena za sanaciju odlagališta nego za druge proračunske potrebe. Utrošena sredstva za sanaciju odlagališta u iznosu 379.773,00 kn odnose se na kupnju zemljišta na kojem je deponiran otpad u iznosu 173.010,00 kn, izradu geodetskih podloga 22.140,00 kn, izradu parcelacijskog elaborata po lokacijskoj dozvoli 64.452,00 kn, geotehničkog elaborata 10.455,00 kn, glavnog projekta sanacije odlagališta Dolci 85.116,00 kn i elektroenergetske suglasnosti i priključka odlagališta na elektromrežu u iznosu 24.600,00 kn.

Na odlagalište Mala Prapatna odlaže se miješani komunalni otpad s područja Općine Jelsa te ambalažni i građevinski otpad. Na odlagalištu se ne provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš, odlagalište se prostire na površini od 44 000 m². Za sanaciju odlagališta Mala Prapatna, Fond i Općina Jelsa kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u vrijednosti 18.445.660,00 kn te je utvrđena obveza Fonda da osigura 60,0 % sredstava, odnosno 11.067.396,00 kn i obveza Općine Jelsa 40,0 %, odnosno 7.378.264,00 kn. Fond je Općini Jelsa 2005. doznačio 889.998,90 kn te 2008. i 2009. sredstva u iznosu 697.347,47 kn što je ukupno 1.587.346,37 kn. Do konca 2013. Općina Jelsa je za sanaciju odlagališta utrošila 2.109.190,74 kn, a što prema zaključenom ugovoru čini 1.265.514,44 kn utrošenih sredstva Fonda i 843.676,30 kn utrošenih iz proračuna Općine Jelsa. Razlika između utrošenih i doznačenih sredstva Fonda iznosi 321.831,93 kn, a sredstva nisu utrošena za sanaciju odlagališta. Utrošena sredstva u iznosu 2.109.190,74 kn odnose se na izradu glavnog projekta za sanaciju odlagališta Mala Prapatna.

Na odlagalište Šćeće, odlaže se miješani komunalni otpad s područja Grada Komiže, a odvojeno se prikuplja papir, plastična ambalaža, otpadna ulja i maziva. Na odlagalištu se ne provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš. Za sanaciju odlagališta Šćeće, Fond i Grad Komiža kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u vrijednosti 4.180.000,00 kn te je utvrđena obveza Fonda da osigura 60,0 % sredstava, odnosno 2.508.000,00 kn i obveza Grada Komiže 40,0 %, odnosno 1.672.000,00 kn. Fond je Gradu doznačio ukupno 99.771,60 kn. Do konca 2013. Grad Komiža je za sanaciju odlagališta utrošio sredstva u iznosu 119.850,00 kn, od čega sredstva Fonda iznose 99.771,60 kn i vlastita proračunska sredstva 20.078,40 kn. Utrošena sredstva u iznosu 119.850,00 kn odnose se na izradu studije utjecaja na okoliš te izrade idejnog projekta sanacije i zatvaranja odlagališta Šćeće, Komiža.

Na odlagalište Welington odlaže se miješani komunalni otpad s područja Grada Visa, a odvojeno se prikuplja papir, plastična ambalaža, staklo, glomazni otpad i opasni otpad. Prema izrađenoj studiji utjecaja na okoliš, na odlagalištu je odloženo oko 125 000,00 t otpada. Na odlagalištu se provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš, a što je otežano zbog nepostojanja infrastrukture (neodgovarajući pristupni put te ne postoji električna energija i vodoopskrba). Odlagalište se planira sanirati i organizirati kao pretovarna stanica za potrebe prijevoza otpada s otoka Visa do Centra gospodarenja otpadom Lečevica. Za sanaciju odlagališta Welington, Fond i Grad Vis kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta.

Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u vrijednosti 3.178.304,40 kn te je utvrđena obveza Fonda da osigura 60,0 % sredstava, odnosno 1.906.982,64 kn i obveza Grada Visa 40,0 %, odnosno 1.271.321,76 kn. Fond je Gradu doznačio ukupno 383.684,97 kn. Do konca 2013. Grad Vis je za sanaciju odlagališta utrošio 338.950,00 kn, od čega sredstva Fonda iznose 203.370,00 kn, a vlastita proračunska sredstva 135.580,00 kn. Razlika između utrošenih i doznačenih sredstva Fonda iznosi 180.314,97 kn, a navedena sredstva do konca 2013. nisu utrošena za sanaciju odlagališta. Sredstva u iznosu 338.950,00 kn utrošena su za poslove izrade studije utjecaja na okoliš, izrade idejnog projekta sanacije i zatvaranja odlagališta, elaborata zaštite od požara objekata odlagališta i za geodetske podloge.

Na odlagalište Ajdanovac odlaže se miješani komunalni otpad s područja Grada Vrgorca, a odvojeno se prikuplja papir, plastika i staklo. Na odlagalištu se ne provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš. Za sanaciju odlagališta Ajdanovac, Fond i Grad Vrgorac kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u vrijednosti 18.680.000,00 kn te je utvrđena obveza Fonda da osigura 70,0 % sredstava, odnosno 13.076.000,00 kn i obveza Grada Vrgorca 30,0 % sredstava, odnosno 5.604.000,00 kn. Fond je Gradu 2005. doznačio 1.155.000,00 kn. Do konca 2013. Grad Vrgorac nije doznačena sredstva Fonda utrošio za sanaciju odlagališta te Fond od Grada potražuje doznačena sredstva.

Na odlagalište Poljanak odlaže se miješani komunalni otpad s područja Grada Vrlike. Nisu osigurani preduvjeti za odvojeno prikupljanje otpada (postavljanje posuda za odvojeno prikupljanje otpada, zeleni otoci, prikupljanje od vrata do vrata, reciklažno dvorište). Na odlagalištu se provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš. Za sanaciju odlagališta Poljanak, Fond i Grad Vrlika kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta. Ugovorom je procijenjena sanacija odlagališta u vrijednosti 7.626.460,00 kn te je utvrđena obveza Fonda da osigura 80,0 % sredstava, odnosno 6.101.168,00 kn i obveza Grada 20,0 %, odnosno 1.525.292,00 kn. Fond je Gradu Vrlika od 2005. do 2013. doznačio ukupno 5.217.949,67 kn. Do konca 2013. Grad Vrlika je za sanaciju odlagališta Poljanak utrošio sredstva u iznosu 4.293.291,20 kn, od čega se na sredstva Fonda odnosi 3.410.000,00 kn, sredstva Splitsko-dalmatinske županije 30.600,00 kn i vlastita sredstva 852.691,20 kn. Razlika između utrošenih i doznačenih sredstva Fonda iznosi 1.807.949,67 kn, a navedena sredstva do konca 2013. nisu utrošena za sanaciju odlagališta. Utrošena sredstva u iznosu 4.293.291,20 kn se odnose na izradu geodetskih podloga, studije utjecaja na okoliš, izradu projekta sanacije i na pojedine radove na sanaciji odlagališta.

Na odlagalište Prapatna, Sućuraj odlaže se komunalni otpad s područja Općine Sućuraj. Ne provode se mjere odvojenog prikupljanja otpada te se na odlagalištu ne provode aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš. Odlagalište Prapatna, Sućuraj je nesanirano odlagalište komunalnog otpada, ne postoji organizirano odlaganje opasnog otpada, otpadnih ulja, akumulatora, baterija, elektronskog otpada, građevinskog otpada i drugog opasnog otpada. Fond i Općina Sućuraj kao vlasnik odlagališta nisu ranijih godina zaključili ugovor o sanaciji odlagališta. Do prosinca 2013. nije bilo pripremljenih ni drugih radova za potrebe sanacije odlagališta.

Na odlagalište Borovik odlaže se miješani komunalni otpad s područja Općine Šolta te se odvojeno prikuplja papir, plastična ambalaža, staklo i glomazni otpad.

Odlagalište se prostire na površini veličine 15 000 m², a ne provode se aktivnosti za smanjenje štetnih utjecaja odloženog otpada na okoliš. Planom gospodarenja otpadom odlagalište se planira sanirati i organizirati kao pretovarna stanica za potrebe prijevoza otpada s Otoka Šolta do Centra gospodarenja otpadom Lećevica. Za sanaciju odlagališta Borovik, Fond i Općina Šolta kao vlasnik odlagališta su 2005. zaključili ugovor o sanaciji odlagališta u vrijednosti 12.300.000,00 kn. Ugovorom je utvrđena obveza Fonda da osigura 60,0 % sredstava, odnosno 7.380.000,00 kn i obveza Općine Šolta 40,0 %, odnosno 4.920.000,00 kn. Fond je Općini doznačio sredstva za sanaciju odlagališta u iznosu 372.204,00 kn. Do konca 2013. doznačena sredstva Fonda nisu utrošena za sanaciju odlagališta te Fond od Općine potražuje doznačena sredstva. Općina Šolta prema dostavljenoj dokumentaciji navodi da je koncem 2013. provela postupak ustupanja radova te ugovorila izradu projektne dokumentacije za sanaciju i zatvaranja odlagališta Borovik.

Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije je planirano sva odlagališta komunalnog otpada na području županije sanirati i zadržati u funkciji do izgradnje Centra gospodarenja otpadom Lećevica. Odlagališta Košer na području Općine Pučišća, Karepovac na području Grada Splita, Mojanka na području Grada Sinja, Wellington na području Grada Visa, Plano na području Grada Trogira i Borovik na području Općine Šolta nakon sanacije bit će izgrađeni i organizirani kao pretovarne stanice.

S obzirom na navedeno može se zaključiti da se u Splitsko-dalmatinskoj županiji ne provode značajnije aktivnosti na sanaciji i zatvaranju odlagališta komunalnog otpada u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i u skladu s Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije.

Odredbama ugovora o pristupanju Europskoj uniji Republika Hrvatska se obvezala osigurati postupno smanjivanje otpada odloženog na postojeća odlagališta komunalnog otpada. Navedeno je propisano i odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom te je propisano da je odlaganje otpada na odlagalištu komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj zabranjeno nakon 31. prosinca 2017. te bi sva odlagališta trebala biti sanirana i zatvorena do konca 2018.

Državni ured za reviziju predlaže doznačena sredstava za sanaciju odlagališta trošiti za predviđene namjene te poduzimati aktivnosti za provedbu sanacije odlagališta i njihova zatvaranja do izgradnje i otvaranja centra gospodarenja otpadom Lećevica.

Na području Splitsko-dalmatinske županije postoji više divljih odlagališta otpada, a nastali su nekontroliranim odlaganjem miješanog, građevinskog i glomaznog otpada od strane građana, obrtnika i trgovačkih društava. Veći dio divljih odlagališta je saniran ili je u fazi sanacije. I nakon sanacije kod znatnog broja saniranih divljih odlagališta ponovno se pojavljuje onečišćenje zbog čega je potrebno uspostaviti učinkovit nadzor i sanirati preostala nesanirana divlja odlagališta do konca 2015.

U tablici broj 5 se daju podaci o divljim odlagalištima komunalnog otpada na području Splitsko-dalmatinske županije po jedinicama lokalne samouprave te doznačenim i utrošenim sredstvima za sanaciju divljih odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.

Tablica broj 5

Podaci o divljim odlagalištima na području Splitsko-dalmatinske županije, doznačenim i utrošenim sredstvima za sanaciju do konca 2013.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj divljih odlagališta	Broj saniranih divljih odlagališta	Utrošena sredstva za sanaciju divljih odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.		
				Fond	Vlastita sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Sinj	10	10	97.020,50	25.854,46	122.874,96
2.	Grad Stari Grad	3	3	296.814,30	201.520,45	498.334,75
3.	Grad Trilj	6	6	252.883,62	428.241,07	681.124,69
4.	Grad Vis	1	1	30.000,00	1.598,00	31.598,00
5.	Grad Vrlika	17	17	605.724,55	300.313,86	906.038,41
6.	Općina Bol	1	1	163.439,41	49.999,59	213.439,00
7.	Općina Cista Provo	12	12	70.000,00	146.867,10	216.867,10
8.	Općina Dicmo	3	3	20.000,00	95.473,00	115.473,00
9.	Općina Hrvace	4	4	107.896,80	61.803,13	169.699,93
10.	Općina Lečevica	4	4	421.546,60	105.386,65	526.933,25
11.	Općina Milna	3	3	310.996,79	280.369,19	591.365,98
12.	Općina Muć	11	11	488.820,00	1.013.385,00	1.502.205,00
13.	Općina Nerežišća	4	4	126.834,60	184.617,29	311.451,89
14.	Općina Postira	1	1	134.907,60	44.134,80	179.042,40
15.	Općina Prgomet	2	2	226.096,16	96.898,35	322.994,51
16.	Općina Proložac	2	2	407.780,61	136.537,39	544.318,00
17.	Općina Pučišća	4	4	911.801,92	354.001,88	1.265.803,80
18.	Općina Runovići	6	2	0,00	60.000,00	60.000,00
19.	Općina Selca	3	3	160.005,00	60.110,00	220.115,00
20.	Općina Sutivan	2	2	318.463,92	165.949,28	484.413,20
21.	Općina Zagvozd	17	17	152.219,90	80.554,10	232.774,00
22.	Općina Zmijavci	5	3	207.712,32	309.067,08	516.779,40
UKUPNO		121	115	5.510.964,60	4.202.681,67	9.713.646,27

U tablici broj 5 navedene su jedinice lokalne samouprave koje su s Fondom zaključile ugovore o sanaciji divljih odlagališta na svom području odnosno 22 jedinice lokalne samouprave su prijavile i od Fonda zatražile sufinanciranje sanacije divljih odlagališta. Preostalih jedanaest gradova i 22 općine u Splitsko-dalmatinskoj županiji nisu za potrebe sanacije divljih odlagališta zatražile sufinanciranje Fonda. Jedinice lokalne samouprave navedene u tablici broj 5 su pojedinačno s Fondom tijekom 2005. i 2006. zaključile ugovore o sufinanciranju sanacije divljih odlagališta, a ugovorom sa svakom pojedinom jedinicom lokalne samouprave je utvrđen ukupni iznos sredstava potreban za sanacije te postotak sudjelovanja Fonda u troškovima sanacije divljih odlagališta.

Za sanaciju divljih odlagališta Fond je od 2005. do konca 2013. doznačio 5.510.964,60 kn, a jedinice lokalne samouprave su utrošile 4.202.681,67 kn, što ukupno iznosi 9.713.646,27 kn. Pojedine jedinice lokalne samouprave su utrošile sredstva doznačena od Fonda za sanaciju divljih odlagališta, s tim da nisu uložile vlastita proračunska sredstva u omjeru kako je utvrđeno zaključenim ugovorima s Fondom (općine Bol, Postira, Selca i Sutivan te Grad Sinj).

Fond je zaključene ugovore o sanaciji divljih odlagališta zatvorio s većim brojem jedinica lokalne samouprave, a još su u provedbi za pet jedinica lokalne samouprave (općine Cista Provo, Dicmo, Lećevecica, Postira i Runovići).

Od 2007. do 2013. u Splitsko-dalmatinskoj županiji deset jedinica lokalne samouprave obavilo je sanaciju divljih odlagališta na svom području bez sufinanciranja Fonda. Za sanaciju 49 divljih odlagališta na području deset jedinica lokalne samouprave utrošena su sredstva u ukupnom iznosu 1.914.462,00 kn, a odnose se na sanaciju divljih odlagališta na području gradova Hvar u iznosu 29.850,00 kn, Kaštela 94.550,00 kn, Komiža 73.215,00 kn, Solin 50.000,00 kn, Trogir 187.000,00 kn i Vrgorac u iznosu 1.200.000,00 kn te općina Dugi Rat u iznosu 82.446,00 kn, Podgora 28.225,00 kn, Šestanovac 109.176,00 kn i Tučepi u iznosu 60.000,00 kn. Međutim, podaci o broju divljih odlagališta koja se nalaze na područjima pojedinih jedinica lokalne samouprave nisu potpuni i cjeloviti.

Prema podacima jedinica lokalne samouprave, onečišćenja se unatoč mjerama nadzora, ponovno pojavljuju na znatnom broju saniranih divljih odlagališta.

Državni ured za reviziju predlaže jedinicama lokalne samouprave, u suradnji s tijelima nadležnim za upravni i inspekcijski nadzor, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada na području Splitsko-dalmatinske županije kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta i ponovno onečišćenje saniranih divljih odlagališta te poduzeti mjere za sanaciju postojećih divljih odlagališta.

d) Informacijski sustav gospodarenja otpadom

Prema Strategiji i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, razvitak informacijskog sustava je uvjet za učinkovito funkcioniranje sustava gospodarenja otpadom. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je informacijski sustav gospodarenja otpadom dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji sadrži podatke iz objedinjenih izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, podatke o propisima, smjernicama, planovima i projektima u području gospodarenja otpadom te druge podatke. Agencija je dužna pravodobno i cjelovito prikupljati i unositi podatke u informacijski sustav, a na temelju prikupljenih podataka je dužna izraditi izvješće o gospodarenju otpadom kao sastavni dio izvješća o stanju okoliša.

Revizijom je utvrđeno da pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dostavljaju izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom Ministarstvu i Agenciji te Agencija ne raspolaže podacima za vođenje informacijskog sustava ili ne raspolaže pravodobno. Zbog navedenoga, podaci i informacije o provedbi planova gospodarenja otpadom na lokalnoj i regionalnoj razini koji su dostavljeni Agenciji, a koji se koriste za izradu četverogodišnjeg izvješća o stanju okoliša, nisu potpuni i kvalitetni te Agencija nije u mogućnosti donositeljima odluka i javnosti cjelovito prezentirati učinkovitost lokalne i područne (regionalne) samouprave u sustavu gospodarenja otpadom.

Agencija objavljuje na svojim mrežnim stranicama planove i izvješća o gospodarenju otpadom, međutim s obzirom da 26 jedinica lokalne samouprave (od ukupno 55 jedinica) nije dostavilo izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom za 2013. (gradovi Hvar, Imotski, Makarska, Omiš, Supetar, Trilj, Trogir, Vrlika i općine Baška Voda, Bol, Brela, Cista Provo, Dicmo, Dugi Rat, Dugopolje, Gradac, Klis, Lovreć, Milna, Nerežišće, Podstrana, Seget, Selca, Sućuraj, Sutivan i Zmijavci), izvješće Agencije o provedbi planova gospodarenja otpadom na lokalnoj i regionalnoj razini ne odražava pravo stanje gospodarenja otpadom na području Splitsko-dalmatinske županije ni Republike Hrvatske u cjelini.

Državni ured za reviziju predlaže Splitsko-dalmatinskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave na njenom području pravodobno osigurati podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom iz svoje nadležnosti i druge podatke potrebne za vođenje informacijskog sustava kako bi prikupljeni, objedinjeni i obrađeni podaci u okviru informacijskog sustava Agencije bili u funkciji nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Prema Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 35/08), obveznici prijave podataka u Registar onečišćavanja okoliša su proizvođači, sakupljači i oporabitelji otpada. Obveznici prijavljuju podatke putem korisničkog imena i lozinke. Pri ispunjavanju obrazaca, obveznici trebaju voditi računa o kvaliteti prijavljenih podataka, posebice u pogledu potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti. Nadležni odjel u Splitsko-dalmatinskoj županiji u suradnji s nadležnom inspekcijom je obvezan procijeniti kvalitetu dostavljenih podataka. Agencija koordinira rad na osiguranju i kontroli kvalitete podataka putem Priručnika za vođenje Registra onečišćavanja okoliša koji sadrži upute za rad i postupke za osiguranje kvalitete podataka. Agencija je na svojim mrežnim stranicama objavila upute za popunjavanje obrazaca te je županijama uputila smjernice u svrhu provjere i ispravka prijavljenih podataka obveznika. Agencija provodi kontrole nakon prethodne kontrole županija, u smislu pravilnosti popunjavanja obrazaca, dupliranja prijave, upisivanja ispravnih količina otpada, dostavljanja nepotpunih obrazaca, pogrešno utvrđenog statusa otpada i drugo.

Revizijom je utvrđeno da prijavljivanje podataka za prethodnu godinu u Registar onečišćavanja okoliša započinje u drugoj polovini siječnja tekuće godine. Rok prijave podataka je do 1. ožujka, a županijama je rok do 15. lipnja za provjeru potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti dostavljenih podataka. Revizijom je utvrđeno da prijavljivanje podataka za prethodnu godinu u Registar onečišćavanja okoliša započinje u drugoj polovici siječnja tekuće godine. Rok prijave podataka je do 1. ožujka, a županija ima rok do 15. lipnja za provjeru potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti dostavljenih podataka. U navedenom roku Upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije mora provjeriti podatke dostavljene od obveznika (852 obveznika).

Podaci koje obveznici prijavljuju ponekad su uneseni na pogrešnom obrascu, podaci o količinama prikupljenog i odloženog otpada su u pojedinim slučajevima nepotpuni i netočni, a ponekad je status otpada pogrešno određen. Pojedini obveznici dostavljaju podatke u papirnatom obliku zbog nesnalaženja u korištenju aplikacije za unos u registar pa podatke u registar upisuju zaposlenici navedenog odjela Županije. Zaposlenici nadležnog županijskog upravnog odjela kontaktiraju obveznike putem telefona, pisanim ili elektronskim putem i upozoravaju ih na propuste, međutim pojedini ne dostavljaju podatke ni nakon pisanih ili usmenih zamolbi.

Nakon obavljene kontrole i verifikacije prijavljenih podataka, korisnički račun obveznika se zaključava i podaci se smatraju vjerodostojnim te ih Agencija može koristiti.

Državni ured za reviziju predlaže Splitsko-dalmatinskoj županiji, u suradnji s Agencijom, poduzeti mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti podataka koji se prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša, kako bi se postigla učinkovitija kontrola sustava gospodarenja otpadom na svim razinama.

Jedinice lokalne samouprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji ne raspolažu cjelovitim podacima o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom.

Prema odredbama članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav mora sadržavati podatke iz objedinjenih izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom, podatke o lokacijama odbačenog otpada, podatke o provedenim izobrazno-informativnim aktivnostima, o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada, o izdanim dozvolama i potvrdama za postupke gospodarenja otpadom, o građevinama za gospodarenje otpadom te druge podatke. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su obvezne pravodobno prikupljati sve podatke važne za sustav gospodarenja na svom području, voditi evidencije o provedenim aktivnostima te podatke objavljivati na mrežnim stranicama i dostavljati ih Agenciji.

Državni ured za reviziju predlaže Splitsko-dalmatinskoj županiji i svim jedinicama lokalne samouprave, voditi cjelovite podatke o praćenju provedenih aktivnosti na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, a pogotovo podatke o službenim i divljim odlagalištima komunalnog otpada, izgradnji Centra gospodarenja otpadom Lečevica s pretovarnim stanicama i izgradnji reciklažnih dvorišta. Nadalje, skreće se pozornost na važnost praćenja aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom na svom području, kako bi se mogle pravodobno prijaviti Fondu za sufinanciranje sanacije odlagališta i izgradnje građevina za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, komunalnih vozila i izgradnju reciklažnih dvorišta.

e) Edukacija o gospodarenju otpadom

Strateški cilj edukacije tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te javnosti o gospodarenju otpadom je planirano ostvariti putem razvoja sustava odgoja i obrazovanja, informiranja i komunikacije o otpadu prikladnim programima u školskom i izvanškolskom području, medijima i stručnim radionicama, razradi programa i metoda za edukaciju. Planirano je kontinuirano provođenje i ukazivanje na probleme vezane uz otpad i promicanje pravilnog postupanja s otpadom, pozitivnog pristupa i pronalaženje sporazuma za rješavanje problema otpada.

Prema odredbama članka 39. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave je dužna na svom području i o svom trošku, osigurati godišnje provođenje izobrazno-informativne aktivnosti, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Također je dužna uspostaviti i ažurno održavati svoju mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području.

U jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije edukacija stanovništva o obvezi odvojenog prikupljanja komunalnog otpada se provodi djelomično. Pojedine jedinice lokalne samouprave putem komunalnih društava i koncesionara, lokalnog radija, letaka, plakata, oglasnih ploča i zborova građana obavještavaju stanovništvo o obvezi i načinu odvojenog prikupljanja otpada. Edukacija se provodi u školama i javnim prostorima, a provode je komunalna društva, jedinice lokalne samouprave i udruge koje se bave zaštitom okoliša. Međutim, unatoč tome provedene aktivnosti na educiranju stanovništva nisu potpune i cjelovite i ne provode se kontinuirano. Većina jedinica lokalne samouprave na svojim mrežnim stranicama nema informacije o gospodarenju otpadom na svom području. Planovi gospodarenja otpadom pojedinih jedinica lokalne samouprave, ne sadrže izobrazno-informativne aktivnosti na razvijanju javne svijesti o potrebi odvojenog prikupljanja otpada i učinkovitim gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama na području Splitsko-dalmatinske županije provoditi godišnje izobrazno-informativne aktivnosti te uspostaviti i ažurno održavati mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području. Predlaže se sastavljati izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti kao sastavnog dijela godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. U cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada, predlaže se kontinuirano provoditi akcije prikupljanja otpada koje će stimulirati i poticati stanovništvo i gospodarstvo na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju komunalnog otpada.

f) Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom

Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom županije, gradova i općina se provodi putem izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom. Svrha izrade navedenog izvješća je kontinuirani nadzor nad uspostavom održivog sustava gospodarenja otpadom u županiji u skladu s obvezama i smjernicama nacionalne zakonske regulative, europskih direktiva te državnih i lokalnih planskih dokumenata.

Obvezu nadzora nad provođenjem plana gospodarenja otpadom provodi nadležno upravno tijelo županije. Nadležno upravno tijelo u Splitsko dalmatinskoj županiji je Upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša.

Prema odredbama Zakona o otpadu, nadležni ured županije je bio obavezan jednom godišnje, do 31. svibnja tekuće za prethodnu godinu, a gradonačelnici i općinski načelnici do 30. travnja tekuće za prethodnu godinu, županijskoj skupštini te gradskom odnosno općinskom vijeću, podnositi izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom, posebice o provedbi obveza i učinkovitosti poduzetih mjera. Usvojena izvješća nadležni uredi su bili obvezni dostavljati Ministarstvu i Agenciji.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, navedene odredbe su mijenjane te su od srpnja 2013. jedinica lokalne samouprave obavezna dostavljati godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu. Jedinica područne (regionalne) samouprave je obavezna dostavljati godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi plana gospodarenja otpadom Ministarstvu i Agenciji do 31. svibnja tekuće za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Agencija jednom godišnje objavljuje navedena objedinjena izvješća na svojim mrežnim stranicama.

U 2013., od 48 jedinice lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije koje su donijele i usvojile planove gospodarenja otpadom, 29 jedinica lokalne samouprave (gradovi Kaštela, Komiža, Sinj, Solin, Split, Stari Grad, Vis i Vrgorac te općine Hrvace, Jelsa, Lećevica, Lokvičići, Marina, Muć, Okrug, Otok, Podbablje, Podgora, Postira, Prgomet, Primorski Dolac, Proložac, Pučišća, Runovići, Tučepi, Šestanovac, Šolta, Zadvarje i Zagvozd) su sastavile godišnja izvješća o izvršenju plana gospodarenja otpadom. Preostalih 19 jedinica lokalne samouprave nije sastavilo izvješće. Splitsko-dalmatinska županija je sastavila izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom za sve godine, osim za 2012. i 2013.

U tablici broj 6 se daju podaci o izvješćima o provedbi planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije.

Tablica broj 6

Podaci o izvješćima o provedbi planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom		
		Godine za koje su donesena	Dostavljena predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave (DA/NE)	Dostavljena nadležnom upravnom tijelu županije (DA/NE)
1	2	3	4	5
1.	Grad Hvar	-	-	-
2.	Grad Imotski	-	-	-
3.	Grad Kaštela	2010., 2011., 2012. i 2013.	Za 2010. i 2011. DA, a za 2012. i 2013. NE	DA
4.	Grad Komiža	2011., 2012. i 2013.	DA	DA
5.	Grad Makarska	-	-	-
6.	Grad Omiš	-	-	-
7.	Grad Sinj	2009., 2013.	DA	DA
8.	Grad Solin	2013.	NE	DA
9.	Grad Split	2009., 2010., 2011., 2012. i 2013.	DA	DA
10.	Grad Stari Grad	2013.	DA	DA
11.	Grad Supetar	-	-	-
12.	Grad Trogir	-	-	-
13.	Grad Trogir	-	-	-
14.	Grad Vis	2013.	DA	DA
15.	Grad Vrgorac	2013.	NE	DA
16.	Grad Vrlika	-	-	-
17.	Općina Baška Voda	-	-	-
18.	Općina Bol	-	-	-
19.	Općina Brela	-	-	-
20.	Općina Cista Provo	-	-	-
21.	Općina Dicmo	-	-	-
22.	Općina Dugi Rat	-	-	-
23.	Općina Dugopolje	-	-	-
24.	Općina Gradac	-	-	-
25.	Općina Hrvace	2011., 2013.	DA	DA
26.	Općina Jelsa	2013.	DA	DA
27.	Općina Klis	-	-	-
28.	Općina Lećevica	2013.	DA	DA
29.	Općina Lokvičići	2013.	NE	DA

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Izvešća o provedbi planova gospodarenja otpadom		
		Godine za koje su donesena	Dostavljena predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave (DA/NE)	Dostavljena nadležnom upravnom tijelu županije (DA/NE)
30.	Općina Lovreć	-	-	-
31.	Općina Marina	2013.	DA	DA
32.	Općina Milna	-	-	-
33.	Općina Muć	2012. i 2013.	DA	DA
34.	Općina Nerežišće	-	-	-
35.	Općina Okrug	2010., 2011., 2012. i 2013.	DA	DA
36.	Općina Otok	2013.	DA	DA
37.	Općina Podbablje	2013.	DA	DA
38.	Općina Podgora	2013.	DA	DA
39.	Općina Podstrana	-	-	-
40.	Općina Postira	2013.	DA	DA
41.	Općina Prgomet	2013.	DA	DA
42.	Općina Primorski Dolac	2013.	DA	DA
43.	Općina Proložac	2013.	DA	DA
44.	Općina Pučišća	2013.	DA	DA
45.	Općina Runovići	2013.	DA	DA
46.	Općina Seget	-	-	-
47.	Općina Selca	-	-	-
48.	Općina Sućuraj	-	-	-
49.	Općina Sutivan	-	-	-
50.	Općina Šestanovac	2013.	DA	DA
51.	Općina Šolta	2013.	DA	Da
52.	Općina Tučepi	2013.	DA	DA
53.	Općina Zadvarje	2013.	DA	DA
54.	Općina Zagvozd	2013.	DA	DA
55.	Općina Zmijavci	-	-	-

Izvešća o provedbi planova gospodarenja otpadom županije, gradova i općina sadrže opisno provedene mjere gospodarenja otpadom i odvojenog prikupljanja komunalnog otpada, mjere za upravljanje i nadzor odlagališta za komunalni otpad i popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta. Navedena Izvešća (osim izvešća Grada Solin i općina Lokvičići i Zagvozd) sadrže financijske i količinske pokazatelje, iskazane su količine nabavljene opreme prema vrsti, iznosi troškova gospodarenja otpadom i izvori financiranja te je moguća usporedba količine i troškova gospodarenja otpadom u odnosu na planirane količine i troškove gospodarenja otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama, sastavljati godišnja izvešća o provedbi plana gospodarenja otpadom, dostavljati ih Splitsko-dalmatinskoj županiji i objavljivati u svom službenom glasilu. Također, predlaže se Splitsko-dalmatinskoj županiji dostavljati u propisanom roku Ministarstvu i Agenciji godišnje izvešće o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvešća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom te ih objavljivati u službenom glasilu i na mrežnim stranicama.

Predlaže se u izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom navesti aktivnosti i podatke koji će biti usporedivi s planiranim aktivnostima i podacima utvrđenim planom gospodarenja otpadom gradova i općina te navesti količinu nabavljene opreme, troškove gospodarenja otpadom prema vrsti troška i izvore financiranja, u svrhu učinkovitog praćenja aktivnosti provedenih u određenom razdoblju.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisan upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom propisa koji reguliraju gospodarenje otpadom te praćenje postupaka gospodarenja svim vrstama otpada i zaštite okoliša.

Ministarstvo provodi upravni nadzor u nadležnim tijelima jedinica područne (regionalne) samouprave, a inspekcijski nadzor se provodi kod svih obveznika primjene navedenog Zakona. Provedba mjera nadzora i praćenja gospodarenja otpadom je zakonska obveza gradova i općina te komunalnih društava kojima je povjereno obavljanje djelatnosti skupljanja i zbrinjavanja otpada.

Splitsko-dalmatinska županija je svojim planom gospodarenja otpadom propisala provedbu mjera nadzora odnosno monitoring koji se odnosi na stalni nadzor tijeka otpada, stalni nadzor rada odlagališta, uspostavu odvojenog prikupljanja otpada, nadzor rada koncesionara i tijekom otpadnog materijala kojeg se odvojeno skuplja. Gradovi i općine su također svojim planovima gospodarenja otpadom propisale mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom.

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije su bili ocijeniti provedbu planova gospodarenja otpadom, ocijeniti uspostavu sustava odvojenog skupljanja komunalnog otpada, ocijeniti aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, ocijeniti provedbu sanacija i zatvaranja odlagališta, ocijeniti informacijski sustav gospodarenja otpadom, ocijeniti edukaciju o gospodarenju otpadom te ocijeniti nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Splitsko-dalmatinske županije.

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da gospodarenje otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Splitsko-dalmatinske županije nije dovoljno učinkovito te se spomenutim jedinicama daju preporuke za povećanje učinkovitosti gospodarenja otpadom.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- Donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Također, nacrt plana gospodarenja otpadom učiniti dostupnim javnosti za iznošenje primjedbi, prijedloga i mišljenja, plan gospodarenja otpadom dati na usvajanje predstavničkom tijelu te ga objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Nadalje, predlaže se gradovima i općinama koje su donijele plan gospodarenja otpadom na temelju Zakona o otpadu, uskladiti ga s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Povjeriti obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzeti aktivnosti kako bi se smanjile količine odloženog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Splitsko-dalmatinskoj županiji kako bi županija pridonijela ostvarenju ciljeva određenih Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te postupala u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Planirati izgradnju reciklažnih dvorišta za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom kao prioritetne projekte izgradnje komunalne infrastrukture, pokrenuti aktivnosti izgradnje reciklažnih dvorišta te osigurati prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta na način koji omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta.

- Poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta.
- Poduzeti aktivnosti na izgradnji i uspostavi Centra za gospodarenje otpadom Lećevica, izgradnji pretovarnih stanica i uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u skladu s utvrđenom dinamikom i na način određen Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.
- Doznačena sredstva za sanaciju odlagališta trošiti za predviđene namjene te poduzimati aktivnosti na pripremi i provođenju sanacije odlagališta i njihova zatvaranja do izgradnje i otvaranja centra gospodarenja otpadom, odnosno do konca 2018.
- U suradnji s tijelima nadležnim za upravni i inspekcijski nadzor, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada na području Splitsko-dalmatinske županije kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta i ponovno onečišćenje saniranih divljih odlagališta te poduzeti mjere za sanaciju postojećih divljih odlagališta.
- Pravodobno osigurati podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom iz svoje nadležnosti i druge podatke potrebne za vođenje informacijskog sustava, kako bi informacijski sustav, koji vodi Agencija bio u funkciji nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.
- U suradnji s Agencijom, poduzeti mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti podataka koji se prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša, kako bi se postigla učinkovitija kontrola sustava gospodarenja otpadom na svim razinama.
- Ustrojiti cjelovite evidencije o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, a pogotovo podatke što se odnose na službena odlagališta komunalnog otpada, divlja odlagališta, izgradnju Centra gospodarenja otpadom s pretovarnim stanicama i na izgradnju reciklažnih dvorišta. Nadalje, skreće se pozornost jedinicama lokalne samouprave na važnost praćenja aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom na svom području, kako bi se mogle pravodobno prijaviti Fondu za sufinanciranje sanacije odlagališta i izgradnje građevina za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, komunalnih vozila i izgradnju reciklažnih dvorišta.
- Provoditi godišnje izobrazno-informativne aktivnosti te uspostaviti i ažurno održavati mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području. Također, predlaže se sastavljati izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti kao sastavnog dijela godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. U cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada, predlaže se kontinuirano provoditi akcije prikupljanja otpada koje će stimulirati i poticati stanovništvo i gospodarstvo na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju komunalnog otpada.

- Sastavljati godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, dostavljati ih Splitsko-dalmatinskoj županiji i objavljivati u svom službenom glasilu. Također, predlaže se Splitsko-dalmatinskoj županiji dostavljati u propisanom roku Ministarstvu i Agenciji godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom te ih objavljivati u službenom glasilu i na mrežnim stranicama. Predlaže se u izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom navesti aktivnosti i podatke koji će biti usporedivi s planiranim aktivnostima i podacima utvrđenim planom gospodarenja otpadom gradova i općina te navesti količinu nabavljene opreme, troškove gospodarenja otpadom prema vrsti troška i izvore financiranja, u svrhu učinkovitog praćenja aktivnosti provedenih u određenom razdoblju.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala učinkovitost gospodarenja otpadom, odnosno smanjila količina otpada na području Splitsko-dalmatinske županije, kao i na području Republike Hrvatske u cjelini, čime bi se ispunile međunarodne obveze te uspostavio kvalitetan i sveobuhvatan sustav gospodarenja otpadom.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Splitsko-dalmatinske županije, osim gradova Imotski, Split i Vrlika te općina Nerežišća i Sućuraj, očitovale su se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji gospodarenja otpadom na području Splitsko-dalmatinske županije i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti učinjeni te razloge zbog kojih sustav gospodarenje otpadom nije u potpunosti uspostavljen i nije dovoljno učinkovit.

Grad Makarska te općine Brela, Dicmo, Primorski Dolac, Selca i Seget navode da su tijekom 2014. izradile, usvojile i objavile plan gospodarenja otpadom, a prema podacima Splitsko-dalmatinske županije i Grad Imotski je izradio, usvojio i objavio plan gospodarenja otpadom.

Grad Hvar je izradio plan gospodarenja otpadom od 2014.-2020. te je zatražio prethodnu suglasnost na sadržaj plana od Upravnog odjela za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije, a Općina Tučepi je započela s postupkom izrade navedenog plana.

Splitsko-dalmatinska županija u svom očitovanju navodi da će poduzeti aktivnosti na izgradnji i uspostavi Centra gospodarenja otpadom, izgradnji pretovarnih stanica i uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u skladu s utvrđenom dinamikom i na način određen Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Splitsko-dalmatinske županije navode da će ubuduće postupati prema preporukama Državnog ureda za reviziju, odnosno da će u cilju uspostave propisanog sustava gospodarenja otpadom donijeti plan gospodarenja otpadom u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, poduzeti aktivnosti za postupno smanjenje odlaganja količina komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Splitsko-dalmatinskoj županiji na način da će uvesti odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila i krupnog otpada, odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina, biootpada iz domaćinstava i izgradnju kompostana za potrebe odlaganja biorazgradivog otpada te pokrenuti aktivnosti za izgradnju reciklažnih dvorišta i njihov prostorni razmještaj kako bi bila pristupačna za korištenje svim stanovnicima područja za koje se uspostavlja reciklažno dvorište. Također navode da će doznačena sredstva za sanaciju odlagališta trošiti za predviđene namjene te poduzeti aktivnosti na provođenju sanacije odlagališta i njihova zatvaranja do izgradnje i otvaranja Centra gospodarenja otpadom, poduzimati mjere sanacije svih postojećih divljih odlagališta i uspostaviti učinkovit nadzor kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta i ponovno onečišćenje saniranih divljih odlagališta. Za potrebe nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske navode da će pravodobno osigurati pouzdane podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom i druge podatke kako bi objedinjeni i obrađeni podaci u okviru informacijskog sustava Agencije bili u funkciji nadzora i učinkovitijeg upravljanja sustavom, izraditi i donijeti godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, na propisani način ih objaviti i dostaviti nadležnim subjektima te u cilju podizanja svijesti o odgovornom skupljanju i odlaganju otpada provoditi izobrazno-informativne aktivnosti te na mrežnim stranicama ažurno objavljujivati informacije o gospodarenju otpadom na svom području.